100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

Apariție săptămânală
5,99 LEI / 29,99 MDL

29

HITCHCOCK

DeAGOSTINI

100 DE PERSONALITĂȚI
Oameni care au schimbat destinul lumii

Alfred Hitchcock

Numărul 29

EDIȚIE SĂPTĂMÂNALĂ

EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL

EDITOR: Petros Kapnistos

MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou

MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas

ADRESĂ: Vuliagmenis 44-46, 166 73 Atena

MARKETING MANAGER: Michalis Koutsoukos

PRODUCT MANAGER: Nasita Kortesa

COORDONATOR DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou

MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza

MANAGER LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Dimitris Pasakalidis

COORDONATOR LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Antonis Lioumis

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ:
Fast Translate, Best Communication Media SRL

DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: NIKI EKDOTIKI S.A.

DIRECTOR DE PRODUCTIE TIPOGRAFIE: STELIOS KRITSOTAKIS

IMPORTATOR: Media Service Zawada S.R.L

Country Manager: Mariana Mihălțan

Marketing Manager: Adina Bojică

Redactor: Gabriela Muntean

Distribution Manager: Dan Iordache

ADRESA: str. Louis Pasteur nr. 38, et.1, ap.5, sector 5, București, România

DISTRIBUITOR: Hiparion S.A.

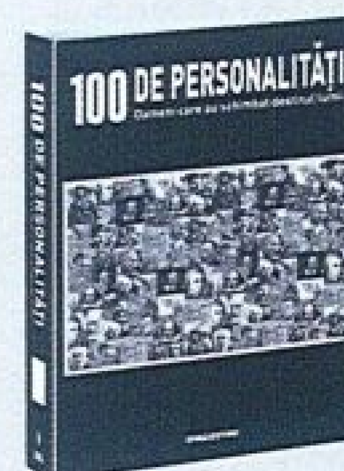
ISSN: 1791-0765

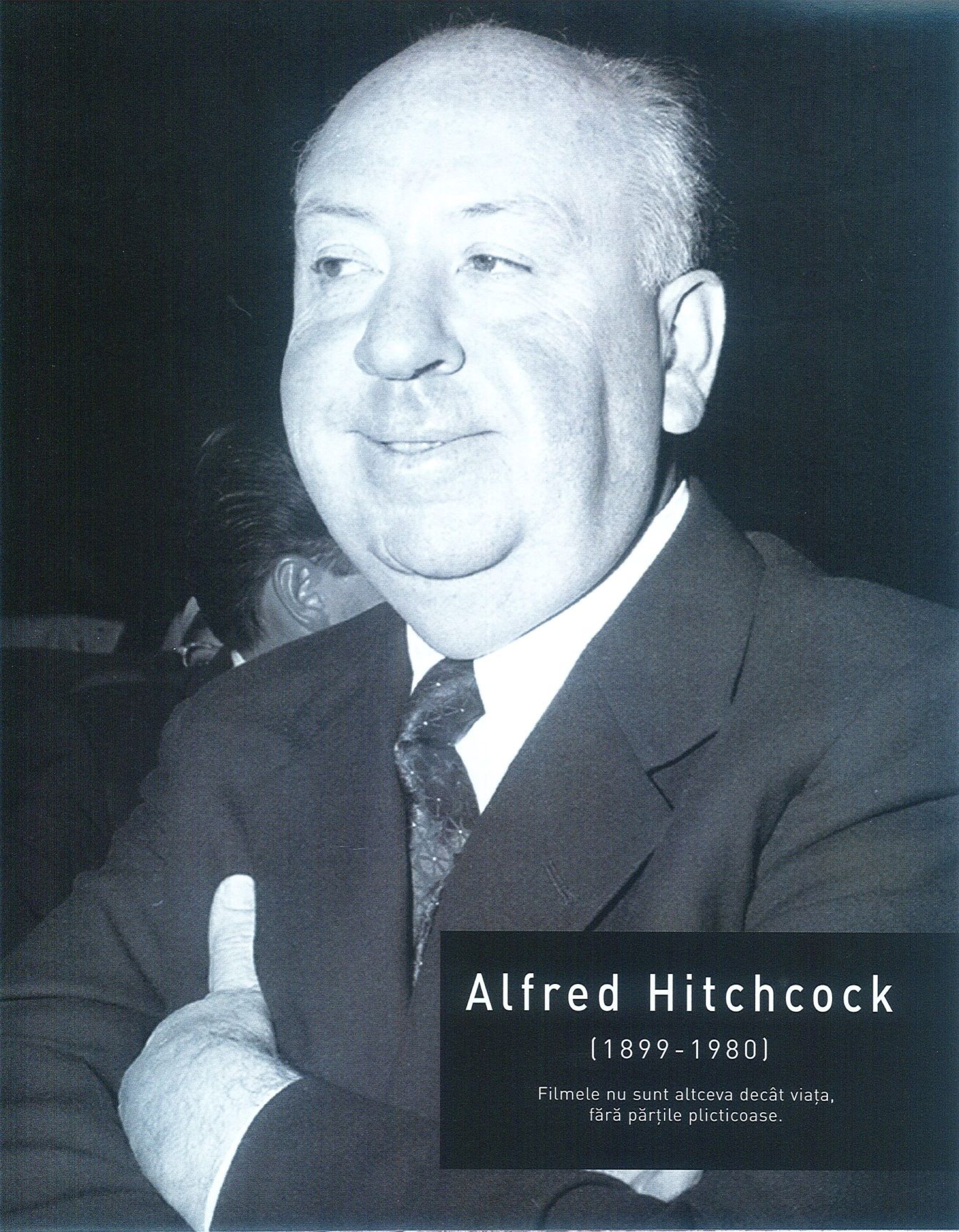
Fotografii: Uniphoto Press, Corbis Japan, De Agostini Picture Library

Prețul numerelor

Prețul primului număr: 2,99 LEI/14,50 MDL

Prețul celui de-al doilea număr și al tuturor celorlalte numere: 5,99 LEI/29,99 MDL

Alfred Hitchcock
(1899-1980)
Filmele nu sunt altceva decât viața,
fără părțile plicticoase.

Alfred Hitchcock

Ce fel de viață a dus Hitchcock?

PROLOG

În SECOLUL XX, filmele au devenit principala formă de divertisment a populației. Hollywood-ul deținea supremația, ca și capitală mondială a industriei filmului. Anglia, pe de altă parte, rămăsese în urmă în producția de filme. Pe neașteptate, însă, a intrat în scenă un tânăr regizor: Alfred Hitchcock.

Hitchcock avea o pasiune specială pentru angoasele și neliniștea care sălășluiesc în sufletul fiecăruia dintre noi, și și-a concentrat toate eforturile în direcția transpunerii acestei senzații pe marele ecran. În cele din urmă, a atras atenția Hollywoodului, mutându-și cartierul general în America. Tehnica sa desăvârșită își va pune amprenta asupra cinematografiei ca formă de artă. Și-a dedicat viața realizării filmelor de suspans, care, alături de viziunea sa neobișnuită asupra vieții, îi vor atrage admirația publicului din întreaga lume.

Așadar, ce fel de viață a dus Alfred Hitchcock?

TABEL CRONOLOGIC

1894	Edison inventează kinetoscopul
1895	Are loc prima proiecție publică a unui film, cu aparatul fraților Lumière
1896	Încep să se proiecteze filme la Londra
1899	Se naște Hitchcock
1910	Hitchcock se înscrie la colegiul iezuit al Sfântului Ignațiu
1914	Prima bătălie din Primul Război Mondial
1915	Hitchcock începe să lucreze la o companie de telegrafie
1918	Se sfârșește Primul Război Mondial
1922	Hitchcock devine regizor secund
1925	Hitchcock creează prima sa operă, „Grădina plăcerii" („The Pleasure Garden")
1926	Hitchcock se căsătorește
1928	Se naște prima fiică a lui Hitchcock, Patricia
1929	Hitchcock creează primul său film sonor, „Șantajul" („Blackmail")
1934	Se lansează filmul „Omul care știa prea multe" („The Man Who Knew Too Much")
1938	Hitchcock se stabilește la Hollywood Se lansează filmul „Femeia dispărută" („The Lady Vanishes")
1940	Filmul său, Rebecca, câștigă Premiul Oscar pentru cel mai bun film
1944	Realizează filme anti-naziste în Anglia
1945	Se termină al Doilea Război Mondial
1948	Se lansează primul său film color, „Funia" („Rope")
1954	Apare în cinematografe filmul „Cu C de la crimă" („Dial M for Murder")
1955	Începe să se difuzeze „Alfred Hitchcock Prezintă" („Alfred Hitchcock Presents")
1958	Lui Hitchcock i se decernează Premiul Globul de Aur
1960	Se lansează „Psycho"
1962	Hitchcock îl întâlnește pe Francois Truffaut
1963	Apare pelicula „Păsările" („The Birds")
1971	Steven Spielberg regizează „Duelul" („Duel")
1974	Lui Hitchcock i se implantează un stimulator cardiac
1976	Se lansează ultimul său film, „Complot de familie" („Family Plot")
1979	Hitchcock câștigă premiul Institutului de Film American
1980	Hitchcock se stinge din viață la Hollywood
1999	Muzeul de Artă Modernă sărbătorește centenarul Hitchcock
2001	Este finalizat la Londra mozaicul realizat în cinstea centenarului lui Hitchcock

Maestrul care a consacrat tehnicile suspansului

Hitchcock s-a născut într-un cartier muncitoresc din Londra. Era un tânăr singuratic, deosebit de sensibil la psihologia fricii. După ce a început să activeze în lumea cinematografiei, a înfățișat pe marele ecran lumea terorii, făcând publicul de pe întregul mapamond să înmărmurească de spaimă. Așadar, cum a reușit acest regizor neegalat, creatorul unui nou gen de suspans, să introducă teroarea în filmele sale?

▲ Poză cu Hitchcock realizată în 1925, pe când regiza primul său film. Este a doua cea mai veche poză a sa, după cea făcută pe când era adolescent.

Deșteptarea fricii

O minoritate într-un cartier muncitoresc

CARTIERUL MUNCITORESC LONDONEZ West End este binecunoscut chiar și astăzi pentru numărul mare de imigranți și străini care locuiesc acolo ilegal. Are de asemenea reputația unei zone în care mulți merg pentru a-și câștiga un trai mai bun, datorită industriei prospere dezvoltate aici. Marele maestru al filmelor de suspans, Alfred Hitchcock, a venit pe lume într-un restaurant din West End pe 13 august 1899, al treilea fiu al lui William, un băcan care gestiona o piață de zarzavaturi. Mama lui era o imigrantă irlandeză, iar tatăl ei ofițer de poliție, în contextul în care polițiștii erau disprețuiți de locuitorii acestui cartier dur. Deși părinții lui Alfred nu erau săraci totuși, fiind catolici, o minoritate în Anglia, ei au avut statutului social scăzut specific membrilor minorităților.

Asemenea multor altor locuitori ai acestui cartier muncitoresc, tatăl lui Alfred se ocupa cu destoinicie de afacerea sa și, fără a fi bogat, a reușit să economisească suficienți bani pentru educația fiului său. Și-a trimis băiatul, pe atunci în vârstă de numai unsprezece ani, la Colegiul Sfântului Ignațiu, un internat iezuit particular.

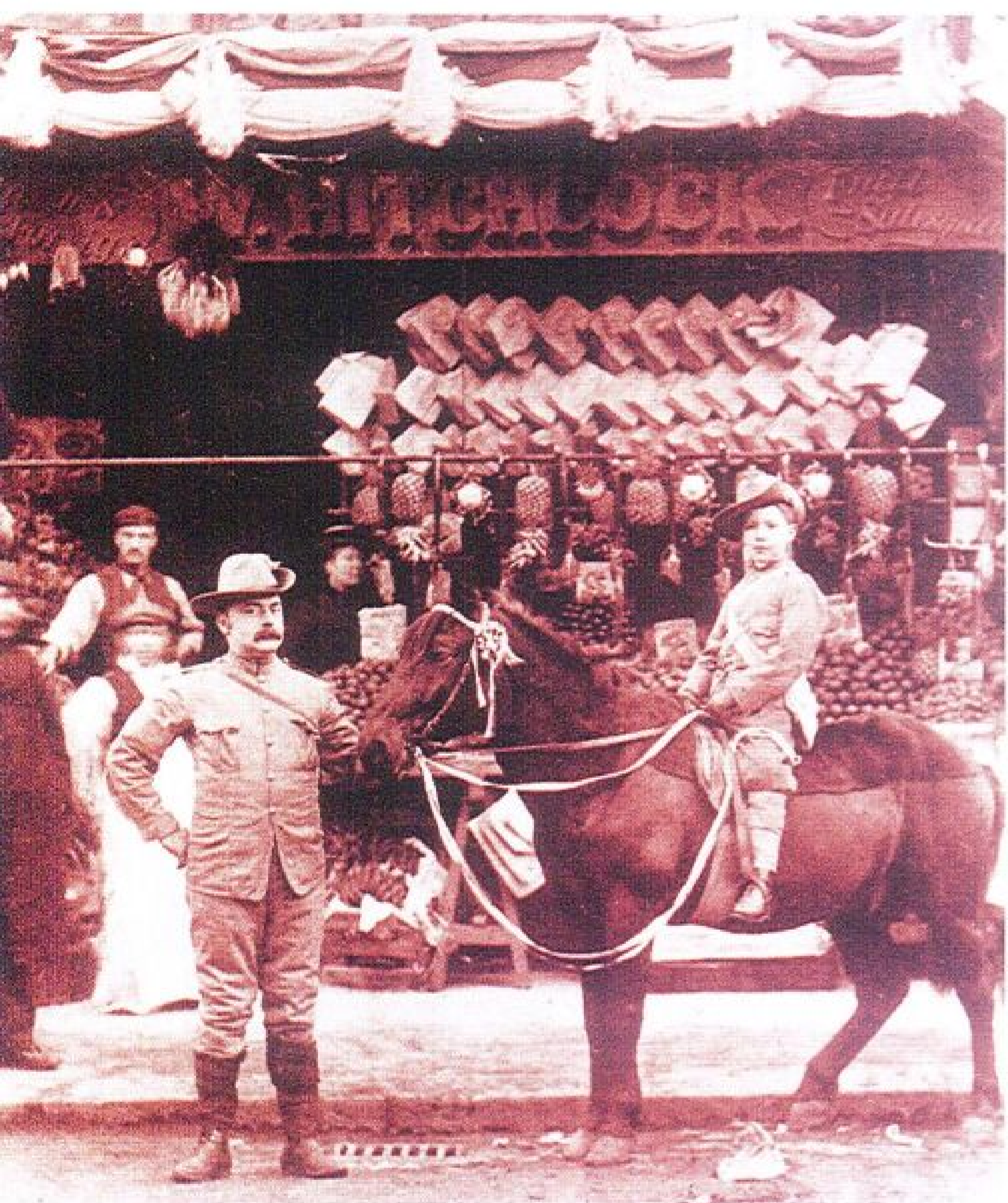
Trei experiențe formative

Hitchcock a trecut prin trei experiențe formative care îi vor pecetlui viitorul ca regizor de filme de suspans. Este vorba despre trei întâmplări pe care Hitchcock însuși avea să le descrie mai târziu.

Prima a fost o pedeapsă pe care a primit-o în timp ce locuia la căminul Colegiului Sfântului Ignațiu. Iezuiții considerau că educația este importantă în propovăduirea cuvântului Domnului, fiind în același timp cunoscuți pentru severitate și strictețe.

O scenă de început de secol XX, din cartierul muncitoresc londonez West End, unde Hitchcock și-a petrecut anii copilăriei.

▲ Hitchcock (călare), alături de tatăl său, William. Aceasta este una din puținele poze cu Hitchcock din copilăria sa și a fost făcută în fața prăvăliei tatălui.

Biblioteca de amintiri

PRIETENI BUNI: HĂRȚILE ȘI ORARELE

Tânărului Hitchcock nu îi plăcea nimic mai mult decât trenurile și călătoriile. Cum însă familia sa nu avea mijloacele financiare pentru a pleca în concedii, Hitchcock citea mersul trenurilor, memorând orarul sosirilor, și-și petrecea timpul admirând intrarea și plecarea trenurilor din gară. Se spune că nu învăța pe de rost numai mersul trenurilor, ci și pe al navelor care soseau și plecau din port.

Hitchcock era fascinat de locomotivele cu aburi. El susținea că singurele trenuri adevărate erau cele cu locomotive cu aburi și că, spre dezamăgirea sa, motorul diesel a privat omenirea de un anumit element dramatic. Mai mult decât atât, pentru Hitchcock, locomotivele cu aburi erau o manifestare dramatică a furiei și ferocității, pe când motoarele diesel erau întruchiparea calmului gentlemanului britanic, chiar și când zburau la viteze năucitoare. Căile ferate și locomotivele cu aburi, frecvente în filmele sale, probabil reprezintă o expresie a amintirilor și experiențelor prin care a trecut.

Hitchcock nu era interesat numai de trenuri, ci și de hărți, iar geografia a fost materia sa preferată. Se spune că putea să traseze rutele navelor care străbăteau oceanul pe o hartă imensă a Atlanticului pe care o atârnase în camera sa, fiind preocupat de ideea de a deveni căpitan de cursă lungă. Astfel, deși realitatea nu i-a permis să călătorească acolo unde și-ar fi dorit, micul Alfred a folosit orarele și hărțile pentru a fi purtat peste mări și țări de propria sa imaginație.

▲ Mersul trenurilor, editat de compania Thomas Cook la începutul secolului XX.

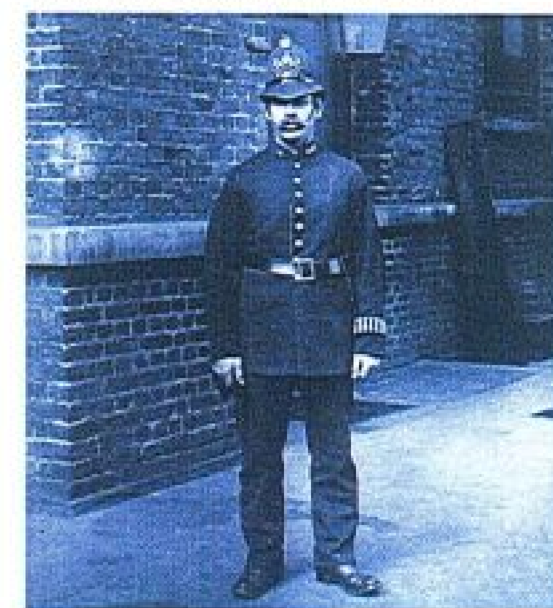
Dacă elevii Sfântului Ignațiu încălcau regulile instituției, directorul acesteia stabilea pedeapsa, care de cele mai multe ori consta în trei lovituri cu vergeaua pe dosul palmei. Studenții înșiși hotărau asupra momentului administrării pedepsei. Este în natura umană să îți dorești să amâni pe cât posibil producerea evenimentelor neplăcute, astfel că elevii tărăgănau la maximum ispășirea pedepsei, pentru ca mai apoi să își petreacă zilele tremurând la gândul durerii ce va urma. Această angoasă se va reflecta ulterior în filmele de suspans ale lui Alfred Hitchcock.

A doua experiență are legătură cu detenția pe care i-a pus-o la cale tatăl său. La vârsta de cinci ani, Hitchcock a fost trimis la șeful poliției, o cunoștință de-a părintelui său, cu un bilețel. Ofițerul care a primit scrisoarea l-a condus pe Hitchcock într-o celulă. L-a eliberat după doar cinci minute, amenințându-l că acolo va ajunge dacă face ceva rău. Această lecție de morală fusese pusă la cale de tatăl lui Hitchcock, dar chiar și așa, a arunca un copil de cinci ani într-o celulă de închisoare este cel puțin aspru. Frica nețărmurită a lui Hitchcock față de polițiști și de zăbrelele închisorilor îl va bântui tot restul vieții. Această experiență va reprezenta „prototipul" multor scene cu oameni inocenți aruncați în închisoare care vor apărea ocazional în filmele regizorului.

A treia întâmplare a fost o experiență singuratică, în negura nopții. Hitchcock a trecut prin aceste momente pe când avea patru-cinci ani. Micuțul Hitchcock s-a trezit brusc într-o noapte. A început să cutreiere casa în întunericul de nepătruns, în căutarea părinților, dar nu i-a găsit. Temerea indicibilă de a fi fost lăsat singur în casă și-a lăsat amprenta adânc asupra psihicului tânărului Hitchcock. De altfel, părinții nu făcuseră altceva decât să iasă în oraș, după ce l-au culcat pe Alfred.

Hitchcock înțelegea teama cu o mult mai mare profunzime decât oricare dintre noi. O altă temă de interes pentru el o constituia infracționalitatea. După finalizarea studiilor la Colegiul Sfântului Ignațiu, avea să urmărească procesele unor crime sau să viziteze muzeul crimei administrat de poliția londoneză, pentru a afla cât mai multe despre fenomenul infracțional. Desigur că nu și-a folosit cunoștințele acumulate în urma acestor activități pentru a comite la rândul său crime. Combinându-le însă cu înțelegerea profundă a terorii, a reușit să capteze atenția publicului cinefil, fără a se gândi nici măcar o secundă să aleagă o viață de criminal.

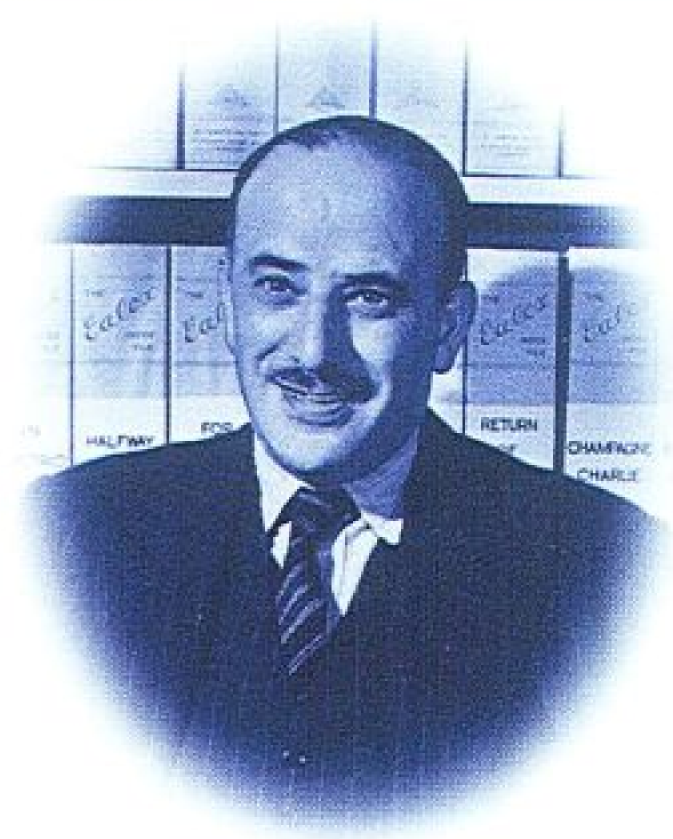
▼ Ofițer de poliție din Londra începutului de secol XX. La acea vreme, mulți polițiști erau de origine irlandeză.

▼ Hitchcock vorbea adesea de experiența sa din închisoare, de pe când era doar un copil. În această secvență din show-ul său de televiziune, Hitchcock a ales să arate un pat de copil într-o celulă.

Primii pași în lumea cinematografiei

▲ Michael Balcon a fost singurul om care a adus o undă de discernământ în cinematografia britanică. Se poate spune, de asemenea, că a jucat rolul unui fel de „tată adoptiv" pentru Alfred Hitchcock.

Mizantropul

SUNT MULTE PIESE LIPSĂ din puzzle-ul vieții lui Hitchcock, din momentul absolvirii Colegiului Sfântului Ignațiu în iulie 1913 până la intrarea sa în lumea filmului. Hitchcock s-a înscris la cursurile serale ale Universitatea din Londra, studiind o multitudine de materii precum navigație maritimă, dar nu pare a fi fost un student obișnuit.

La moartea tatălui său în decembrie 1914, tânărul Hitchcock s-a găsit la numai cincisprezece ani în postura de a își întreține mama. Poate ca urmare a penuriei de forță de muncă de după izbucnirea Primului Război Mondial, lui Hitchcock i-a fost ușor să își găsească o slujbă, angajându-se ca tehnician pentru o companie telegrafică. În timpul liber, s-a înscris la cursuri de artă, la Universitatea din Londra, unde și-a descoperit în cele din urmă pasiunea pentru expresionism. Angajatorul său, o companie telegrafică, i-a remarcat aplecarea spre creativitate și l-a transferat la divizia de marketing. Cu toate acestea, nu era adeptul interacțiunii cu cei din jur la locul de muncă, și mai mult decât atât, obișnuia să își petreacă timpul liber cufundat în lectură sau la cinematograf. La acea vreme, printre preferatele sale se numărau filmele americane, romanele de groază ale lui Edgar Allan Poe și romanele polițiste scrise de G.K. Chesterton. Tot în această perioadă a început să ia în greutate, apropiindu-se de dimensiunile impozante care aveau să îi marcheze anii maturității. Această trăsătură l-a împiedicat să își găsească o prietenă, astfel că majoritatea timpului său era ocupat cu cititul și vizionarea filmelor, ceea ce avea să îi fie deosebit de util mai târziu în viață.

Omul bun la toate de la studio

Lui Hitchcock i s-a oferit o șansă imensă de schimbare în 1920, la doi ani de la sfârșitul Primului Război Mondial. Compania americană de film Famous Players-Laskey și-a deschis Studiourile Islington la Londra și a început să facă angajări. Hitchcock și-a depus imediat candidatura și a fost încadrat ca designer de subtitrări. Lipsa de mână de lucru l-a obligat, însă, pe proaspătul angajat să îndeplinească tot felul de sarcini legate de producția filmelor. Hitchcock nu relaționa bine cu cei din jur, dar pasiunea sa pentru realizarea filmelor nu avea egal. Accepta cu dragă inimă orice sarcină, indiferent de natura acesteia, și era prețuit de cei de la studio, ca băiatul „aflat la îndemână" care putea să facă orice. Mulțumită acestei experiențe, Hitchcock a reușit să acumuleze cunoștințe importante privind producția filmelor.

Hitchcock s-a atașat de studio, dar curând după deschiderea acestuia a izbucnit o criză la nivelul conducerii, iar personalul american a început treptat să se întoarcă în SUA. Studioul aproape pustiu a fost abordat de un grup britanic condus de producătorul Michael Balcon. Balcon a cumpărat Studiourile Islington unde a și început producția masivă de filme.

▲ Ivor Novello, protagonistul din „Chiriașul: O poveste despre ceața londoneză" („The Lodger: A Story of the London Fog"), apare în dreptul unei intrări, într-o scenă care ilustrează simțul imagistic singular al lui Hitchcock.

DIN CULISE

LIPSURILE INDUSTRIEI BRITANICE DE FILM

Filmele britanice nu se bucurau de prea mult succes la vremea când Hitchcock a intrat în industria cinematografică. La început de secol XX, America deja cucerise industria mondială a filmului, în timp ce Germania producea la rândul său filme excelente care evidențiau frumusețea ascunsă a celei de-a șaptea arte. Această tendință a continuat și după sfârșitul Primului Război Mondial.

Hitchcock a explicat banalitatea în care se afunda cinematografia engleză prin tendința producătorilor britanici de a se limita la a folosi marele ecran drept substitut pentru scena teatrului. Influența marii tradiții teatrale britanice întruchipate de Shakespeare apăsa greu asupra cinematografiei. În Anglia, teatrul era perceput ca o artă fină, iar cinema-ul nu era perceput ca o formă de artă inferioară. În consecință, toți marii actori și regizori luau calea teatrului, mai degrabă decât a filmului. Se poate aprecia că în lumea cinematografiei britanice, numai Hitchcock s-a dedicat cu tărie producției de film. Stilul cinematografic german va fi unealta întrebuințată de Hitchcock pentru a elibera filmele de influența teatrului. Producătorii germani expresioniști începeau să folosească cu eficacitate luminile și umbrele. Hitchcock avea să viziteze frecvent studiourile de film germane pentru a se inspira, familiarizându-se cu metodologia avansată a realizării filmelor.

Conform lui Hitchcock, lipsurile industriei de film britanice nu se limitau la tehnica cinematografică. A evidențiat faptul că scenariile erau neinteresante, nu aveau nimic fascinant, și a explicat convingător ideea conform căreia contrastul nu era necesar numai pentru realizarea imaginii, ci și în cadrul poveștii zugrăvite. În filmele de suspans, introducerea elementelor comice va constitui astfel un contrast și va pune în valoare teroarea. Prin intermediul acestei tehnici, Hitchcock se va consacra ca un remarcabil creator de filme de suspans, iar realizatorii de film din întreaga lume vor călca pe urmele lui în întrebuințarea noii tehnici.

▸ Scenă din „Cabinetul doctorului Caligari" („The Cabinet of Doctor Caligari"), lucrare reprezentativă a școlii de film expresioniste germane. Expresia impresionantă obținută din combinația de lumini și umbre avea să îl influențeze pe Hitchcock.

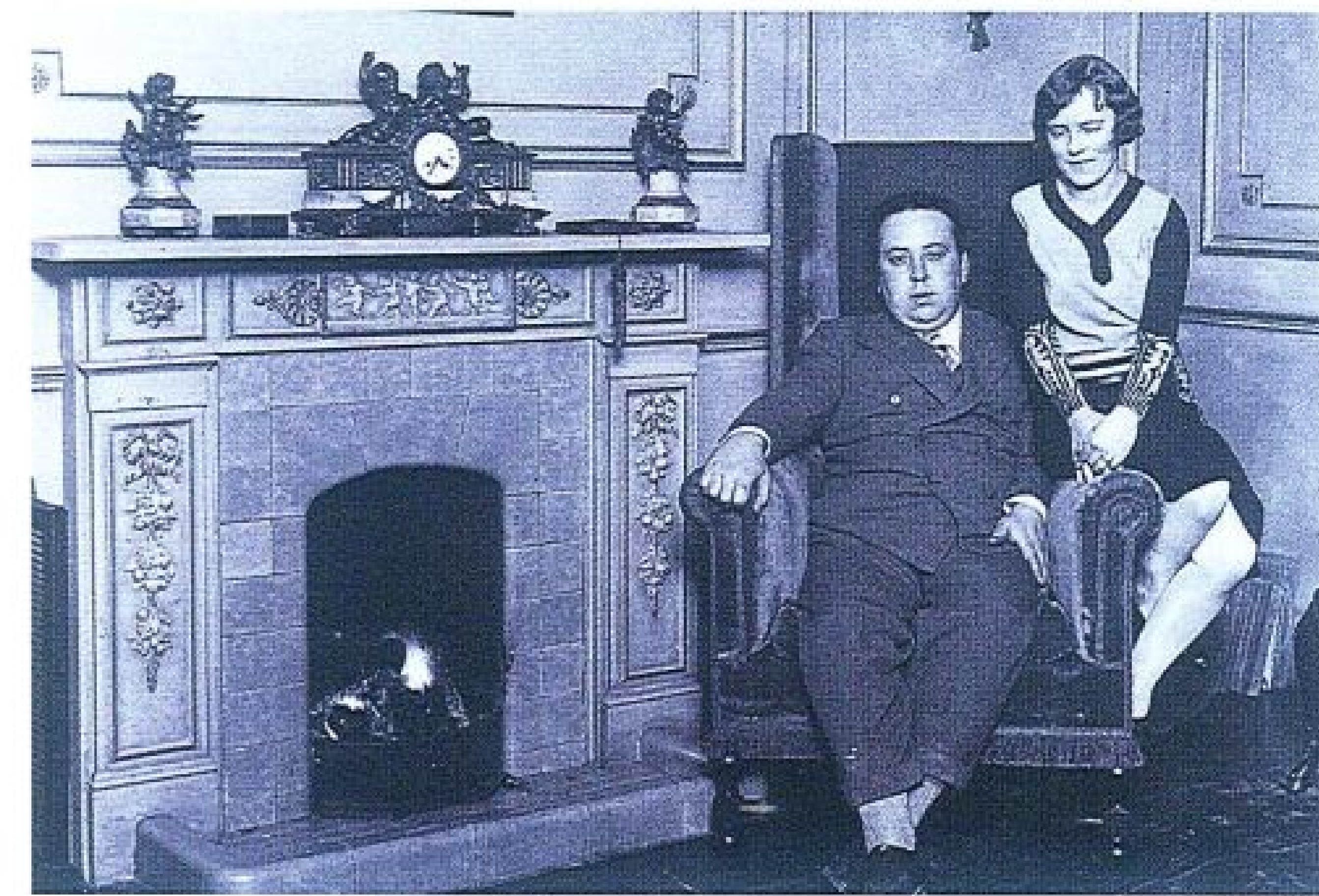
Hitchcock va rămâne fidel studioului și va lucra pentru grupul Balcon.

În acea perioadă lucra la studio, cot la cot cu Hitchcock, talentatul regizor de montaj, Alma Reville. Alma era de-o seamă cu Hitchcock, dar avea mult mai multă experiență în lumea filmului. Hitchcock își trăise viața până în acel moment fără a întreține vreo relație cu femeile, dar i-a propus cu mult curaj acesteia să devină soția sa. Hitchcock nu era atrăgător fizic, dar Alma a reușit să treacă peste aceasta, să aprecieze pasiunea sa fără egal pentru filme, și i-a acceptat cererea în căsătorie.

La vremea logodnei, Hitchcock își asumase deja rolul de regizor secund, pentru a ajuta studioul, aflat în criză de personal. De asemenea, obișnuia să călătorească în Germania, țară cu o industrie a filmului deosebit de dezvoltată, pentru a lucra ca fotograf și a învăța tehnicile de filmare sofisticate germane. În cele din urmă a dobândit calitățile necesare pentru a lucra ocazional ca regizor pentru grupul Balcon. Abilitățile pe care le acumulase treptat începeau dintr-o dată să dea roade.

În 1925 și-a îndeplinit visul de a crea prima sa operă ca regizor, semnând pelicula „Grădina plăcerii" („The Pleasure Garden") realizată în orașul german München. A început, în cursul aceluiași an, să lucreze ca regizor la alt film, intitulat „Vulturul de munte" („The Mountain Eagle"). Și această peliculă a fost turnată în Germania, iar soția sa, Alma, a colaborat la acest proiect, ca membru al echipei de producție. Dar ambele filme nu erau decât melodrame neînsemnate care nu au foarte multe în comun cu operele sale ulterioare. „Grădina plăcerii" a fost bine primită de critici, dar conducerea studioului nu a fost încântată, astfel că i-a amânat momentul lansării.

Balcon avea să îl ajute pe Hitchcock să depășească aceste nereușite. Înțelegând că regizorul novice era mai aplecat spre suspans decât spre melodramă, l-a desemnat pe Hitchcock să lucreze la transpunerea pe marele ecran a unui roman semnat de scriitoarea de romane polițiste Belloc Lowndes. În mai 1926 au început filmările la noul film de suspans „The Lodger" („Chiriașul"). Căsătoria sa cu Alma a trebuit să fie amânată până la finalizarea filmărilor pentru acest film.

▲ Alfred Hitchcock și Alma Reville în tinerețe. Au format o echipă de excepție, atât în studiourile de filmare cât și în viața privată.

▲ Scenă din prima operă regizată de Hitchcock, „Grădina plăcerii". În stânga este Karl Falkenberg, jucând rolul prințului rus, iar în dreapta o putem vedea pe Carmelita Geraghty în postura unei dansatoare.

Hitchcock (jos, la dreapta camerei) pe când era tânărul regizor al filmului „Vulturul de munte". Alma ia notițe, la dreapta lui Hitchcock.

Steaua cinematografiei britanice

Primul succes răsunător

CHIRIAȘUL, opera care avea să îl înscrie pe Hitchcock în cartea regizorilor, l-a avut ca protagonist pe cunoscutul actor de teatru Ivor Novello. Filmul era o dramă plină de suspans care avea ca temă crimele în serie. Nimeni în cinematografia britanică nu a mai utilizat atât de priceput întunericul în conceptualizarea filmului, pentru a ține publicul în suspans până la ultima secvență din film.

Conducerea studioului nu a fost încântată de peliculă în timpul proiecției private a acesteia, în septembrie 1926. A fost însă primită extrem de călduros atât de mass-media, cât și de membrii industriei filmului. De aceea, managementul studioului și-a schimbat poziția și a programat debutul „Grădinii plăcerii" și a „Vulturului de munte" în 1927. „Chiriașul" a primit o reacție pozitivă copleșitoare după ce a fost lansat în februarie, făcându-l cunoscut pe Hitchcock în întreaga Anglie. Până atunci, în ochii publicului, notabilitatea filmelor era determinată numai de calibrul actorilor care jucau în ele și recunoașterea obținută de regizorul filmului „Chiriașul" a marcat un moment revoluționar în lumea filmului.

În același an în care „Chiriașul" ajungea un mare succes de casă, Hitchcock a părăsit studiourile conduse de Michael Balcon și a început să lucreze pentru o nouă companie, British International Pictures. Din acel an, Hitchcock va continua să toarne în medie două filme noi pe an, dar în 1927, începând cu Downhill, avea să realizeze nu mai puțin de patru. Dar acestea nu făceau parte din genul de suspans în care era deosebit de abil Hitchcock, ci comedii și filme de dragoste. În Anglia, în acea perioadă, producătorii și conducerea studiourilor aveau cel mai greu cuvânt de spus în realizarea unui film, fiind preferabil ca regizorii să facă filmele alese de aceștia și să regizeze filmul cu respectarea instrucțiunilor primite. Hitchcock a făcut cele mai bune filme care puteau fi obținute în condițiile date, dar mai târziu nu va rememora cu drag cele patru opere din 1927.

În iulie 1927 a venit pe lume Patricia, fiica lui Alfred și a Almei.

▲ Hitchcock știa să folosească ca nimeni altul lumina și siluetele, precum în această scenă din „Downhill".

▼ Hitchcock și Alma, sunt felicitați la petrecerea de nuntă din 12 decembrie 1926. Ceremonia religioasă a fost de rit catolic.

▲ Actrița principală Anny Ondra (dreapta) și o cameră care filmează dintr-o cutie izolată fonic (stânga) în timpul producerii operei „Șantajul". În centru, Hitchcock ascultă în căști dublura vocii lui Ondra.

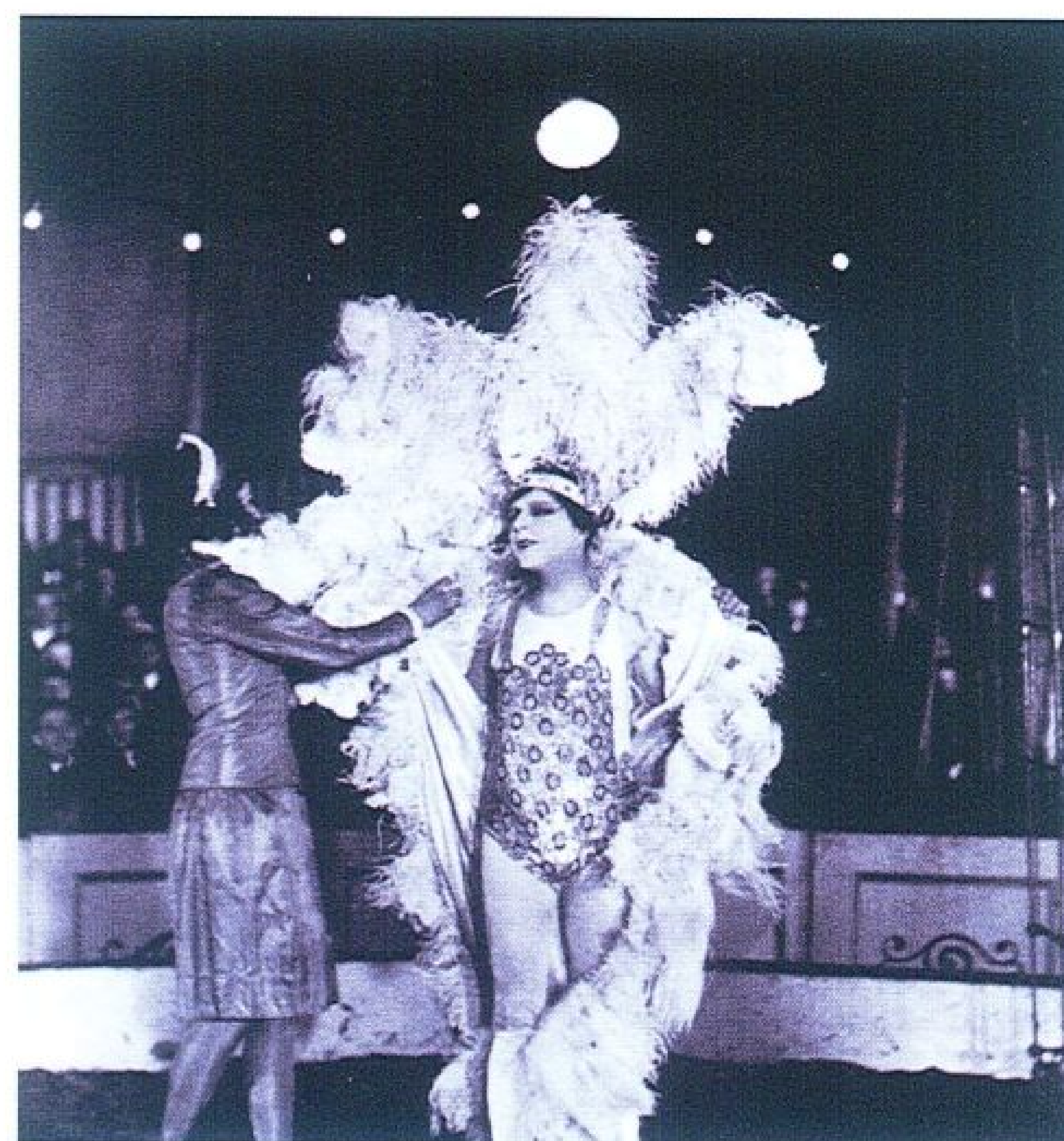
La acea vreme, Hitchcock nu dispunea de cele mai bune condiții de lucru, dar a fost binecuvântat cu un volum imens de producții. Acest fapt i-a permis să ducă o viață relativ luxoasă și să achiziționeze o casă impresionantă în suburbiile Londrei. Prin comparație cu traiul dulce de acasă, condițiile în care muncea Hitchcock în timpul primei sale capodopere păreau neprielnice.

Renaşterea, odată cu filmul sonor

În această perioadă, industria de film britanică și cea mondială, în ansamblul său, aveau să cunoască un moment de cotitură: apariția filmului „vorbit". Până atunci, naratorii ilustrau povestea în filmele „mute" ale epocii. În 1929, al zecelea film al lui Hitchcock, „Șantajul" („Blackmail"), a fost realizat ca film sonor. Cum acesta fusese gândit ca film mut, a apărut o problemă neașteptată: actrița germană Anny Ondra vorbea o limbă engleză sufocată de un accent german pronunțat. Cum încă nu se folosea post-sincronizarea, imaginea filmului și coloana sonoră erau înregistrate simultan. Nu se putea face altceva decât să se continue, ajungându-se la măsura disperată în care Ondra se prefăcea că vorbește mișcând buzele, în timp ce o actriță engleză vorbea din culise. În ciuda acestui impediment, filmul a fost un exemplu al genului de suspans în care Hitchcock se specializase, devenind primul mare succes de la „Chiriașul" și până atunci. Toate acestea au fost consemnate de presa acelor timpuri drept „renașterea lui Hitchcock".

Ulterior, însă, Hitchcock s-a confruntat cu încă o perioadă de stagnare. Va continua să producă un film sau două pe an, dar niciunul nu va ajunge să fie un succes răsunător. Aceste momente dificile aduceau cu ele posibilitatea sfârșitului carierei sale de regizor de film. În aceeași perioadă a lansat un film numit „Crimă!" („Murder!"). Nu va fi un mare hit la lansare în 1930, dar pelicula, care ilustrează povestea unui homosexual travestit care nu este sigur de sexul său este cunoscută și astăzi ca o expresie a curiozității unice a lui Hitchcock cu privire la sexualitate.

Proiecția în 1934 a peliculei „Omul care știa prea multe" („The Man Who Knew Too Much") va aduce un suflu nou carierei lui Hitchcock. Este vorba despre un film de suspans debordând de acțiune care ilustrează implicarea accidentală a unei familii aflate în vacanță la St. Moritz, într-o serie de activități teroriste. Deși conducerea conservatoare a studioului era pesimistă cu privire la vânzările pe care le va aduce pelicula, aceasta a înregistrat un mare succes încă de la lansare. De asemenea, a fost foarte bine primit peste hotare, făcând din film un hit chiar mai mare decât „Șantajul. Hitchcock" și-a consacrat reputația ca maestru al filmelor de suspans, și a devenit posibil pentru acesta să primească mână liberă în alegerea filmelor pe care avea să le producă, lăsând toate grijile pe seama conducerii studioului. Hitchcock își consolida renumele de regizor celebru nu doar în stagnanta cinematografie britanică , ci și în industria mondială de profil.

▲ „Crimă!" a fost un film de suspans bizar care ilustra povestea unui criminal homosexual îmbrăcat în femeie.

Clipe personale

ORIGINEA MEDALIOANELOR

O caracteristică a filmelor lui Hitchcock o constituie proiecția ocazională neașteptată a chipului regizorului pe ecran. Apariția într-o scenă a unui membru al echipei sau a unui actor care nu joacă efectiv în film, fără să rostească vreo replică, este cunoscută drept „medalion", iar Hitchcock a perfecționat această tehnică.

Prima apariție a lui Hitchcock într-un medalion a avut loc în primul său mare succes, „Chiriașul". I se poate vedea spatele, stând la un birou, în redacția unui ziar. Secvența ar putea să indice o încercare disperată a lui Hitchcock de a apărea în film ca figurant, urmare a numărului insuficient de persoane din echipă, mai degrabă decât un medalion autentic. Hitchcock apare în filmul său din 1929, „Șantajul," în rolul unui personaj care se retrage timid în fața șotiilor copiilor. Din acel moment, va continua să includă apariții medalion, mici glume regizorale, apărând în fiecare film pe care l-a realizat după producerea în 1942 a „Sabotorului" („Saboteur"). Aceste glume par a fi devenit apăsătoare pentru Hitchcock, și într-o discuție avută în 1965 cu Francois Truffaut, a susținut că era necesar să apară timp de câteva secunde în film, pentru a determina publicul să urmărească proiecția în liniște.

▲ Hitchcock (stânga extremă) în una dintre primele încercări de folosire a tehnicii „medalionului".

Se poate spune că înfățișarea unică a lui Hitchcock l-a făcut perfect potrivit pentru aparițiile medalion. Niciun actor, indiferent cât de frumos sau de celebru ar fi fost, nu putea să concureze cu așa ceva. Fanii filmelor lui Hitchcock au dezvoltat o pasiune secretă, aceea de a identifica fața inocentă a regizorului pe ecran.

O invitație de la Hollywood

Vacanță la New York

Hitchcock a devenit primul star al industriei cinematografice britanice, odată cu succesul operei sale „Omul care știa prea multe" („The Man Who Knew Too Much"), dar industria de film engleză în mod evident nu se ridica la nivelul celei americane. Majoritatea filmelor lui Hitchcock au fost produse de Gaumont British Picture Corporation. Compania a început treptat să se delimiteze de divizia costisitoare de producție, în încercarea de a se reprofila, ca și companie de distribuție. Hitchcock reușise să acumuleze în acel moment suficientă influență încât să își controleze pe deplin actorii și producătorii, și începea să simtă limitările pe care i le impunea filmatul în Anglia. Hollywood-ul american deja se consacrase ca „pământul făgăduinței" pentru realizatorii de film, dispunând de suficiente fonduri, de mână de lucru și de toate celelalte elemente necesare pentru producția de film. Hollywood-ul era de asemenea în căutare de regizori și actori din întreaga lume. Nu mai este nevoie să spunem că Hitchcock era o țintă de prim rang a acestor eforturi de recrutare.

Cam în acest timp, unica fiică a lui Hitchcock, Patricia, părăsise casa părintească, fiind înscrisă la pension. Cea mai plăcută activitate pentru Hitchcock și soția sa erau vizitele făcute fiicei

▸ Decoruri impresionante din filmul „Sabotajul"

▾ Hollywood-ul anului 1939. Europa deja se implicase complet în al Doilea Război Mondial, dar pentru Hollywood, toate acestea se desfășurau într-o altă lume.

lor în week-end-uri. Hitchcock reușea să uite de munca stresantă de creator de filme, pentru a își asuma rolul de tată bun. Familia dispunea de resursele necesare pentru a duce o viață relativ luxoasă, și obișnuiau să plece în concedii lungi peste hotare. În vara lui 1937, au ales ca destinație America. Dar acest concediu nu a fost gândit doar ca o alegere personală a familiei lui Hitchcock, întrucât în New York Hitchcock avea să primească vizite neîncetate de la oameni din industria de film hollywoodiană și din partea unor reporteri și jurnaliști. Printre aceștia se număra și un nou producător în căutarea faimei, David O. Selznick. Într-un sfârșit, Hollywood-ul își întindea antenele către Hitchcock.

Debut spectaculos la Hollywood

După întoarcerea la Londra în septembrie, Hitchcock a început să lucreze la următoarea sa producție, „Femeia dispărută" („The Lady Vanishes"), pe care a finalizat-o în luna februarie a anului următor. Era vorba de un film de suspans în care apăreau un spion dintr-o țară balcanică, o spioană britanică mai în vârstă și o frumoasă englezoaică, călătorind într-un tren. Însă, în luna martie a aceluiași an, Germania a anexat

▴ Scenă dintr-un vagon restaurant din „Femeia dispărută". Adesea, trenurile îi ofereau lui Hitchcock un cadru ideal pentru filmele sale.

Versiune diferită

TITANICUL

Contractul lui Hitchcock cu Selznick stipula că trebuia să realizeze cinci filme în șapte ani. Prima producție urma să aibă ca temă epava Titanicului. Nu se știe nici până în ziua de astăzi din ce motiv acest film nu a mai ajuns să vadă lumina zilei. În discuțiile sale cu Truffaut, Hitchcock nu a dat mai multe detalii, cu excepția faptului că Selznick s-a răzgândit. În locul acestuia, prima operă produsă de cei doi parteneri a fost „Rebecca". Convorbirea lui Hitchcock cu Truffaut a avut loc în 1962, la douăzeci și trei de ani de la debutul său la Hollywood, și nu se poate spune cu exactitate dacă a reflectat contextul real al anului 1939. În noiembrie 1938 (imediat anterior debutului său hollywoodian), Hitchcock a afirmat într-un interviu acordat unei reviste britanice că a dorit să folosească tragedia Titanicului ca subiect pentru primul său film, considerând că povestea se preta la o ecranizare.

În ciuda acestei intenții, problemele în a transpune istoria Titanicului pe peliculă începuseră deja să iasă la iveală, sub forma presiunilor din partea companiilor de nave. Acestea se temeau că o ilustrare grafică a violențelor și ororii care au mers mână în mână cu scufundarea Titanicului vor duce la o scădere a numărului pasagerilor pe nave, astfel că au început să comploteze împotriva producerii acestui film, prin diferite metode. În discuția sa cu Truffaut, Hitchcock a afirmat că negocierile cu privire la „Rebecca" demaraseră deja, și că dorea să realizeze acel film în paralel cu sau în locul „Titanicului". Totuși, este evident faptul că eșecul realizării filmului „Titanic" nu i s-a datorat exclusiv nehotărârii lui Selznick.

Mai târziu, alți regizori vor folosi incidentul naval în centrul poveștilor care au stat la baza filmelor produse. Deși nu a ajuns niciodată pe ecrane, fantoma Titanicului gândită de Hitchcock poate fi considerată drept prima încercare de a crea un film bazat pe tragedia de pe Titanic.

▲ După eșecul eforturilor lui Hitchcock de a realiza filmul Titanic, prima creație pe aceeași temă care a cunoscut succesul a fost producția britanică din 1958, „SOS Titanic".

Austria, pentru ca în octombrie să invadeze regiunea sudetă a Cehoslovaciei.

Tensiunea de pe scena politică din lumea reală a contribuit la popularitatea filmului, care a fost un succes.

Hitchcock își trăia epoca de aur ca realizator de film britanic. Începând cu hitul din 1934, „Omul care știa prea multe", a continuat să regizeze succes după succes, inclusiv „Cele 39 de trepte" („The 39 Steps"), „Agentul secret" („Secret Agent"), „Sabotaj" („Sabotage") și „Tânăr și nevinovat" („Young and Innocent"). „Femeia dispărută" va constitui ultima capodoperă din această serie de succese.

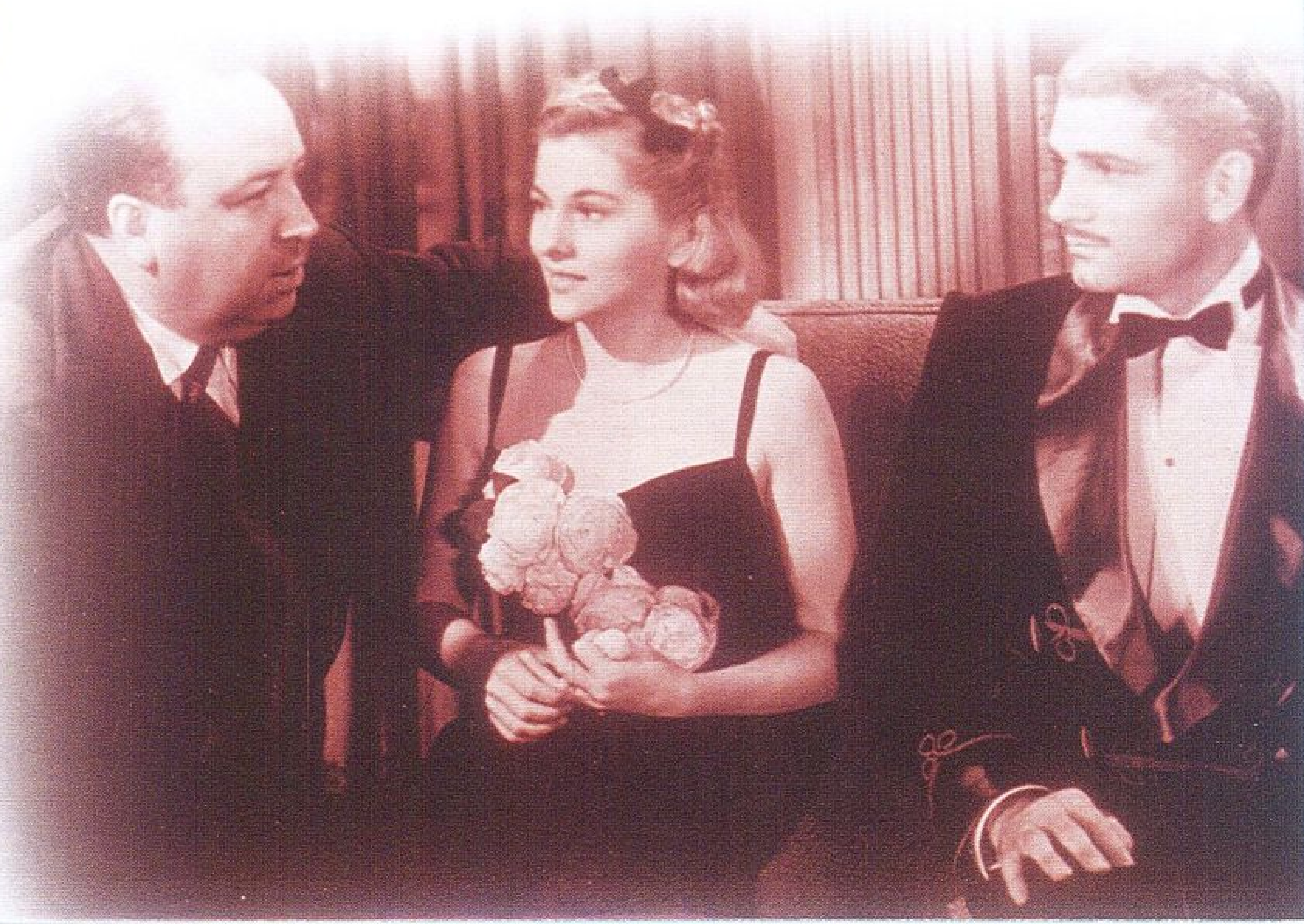
Hitchcock a semnat în mod formal un contract cu Selznick în iulie 1938. Debutul său la Hollywood nu fusese stabilit încă, dar „Femeia dispărută" a cunoscut un succes zdrobitor atât în Marea Britanie cât și în America, după ce a fost lansat în octombrie. Hitchcock a decis ca următoarea sa operă în acest nou context să fie „Rebecca", prezentându-i lui Selznick manuscrisul pregătit. În mod surprinzător, Selznick i-a indicat lui Hitchcock să îl rescrie integral. Hitchcock, obișnuit să acționeze ca un rege în Anglia, a fost șocat de această conduită, dar la Hollywood nu era decât un nou-venit. S-a grăbit să rescrie scenariul și a început filmările. Cu toate acestea, chiar și în această etapă, Hitchcock și Selznick aveau stiluri opuse. Hitchcock prefera să reducă la minimum necesitatea editării peliculei, filmând de-abia după ce-și calcula îndelung, la perfecție, unghiurile camerelor. Selznick era binecunoscut pentru pasiunea sa de a modifica producțiile și nu intenționa ca la încheierea filmărilor să primească un film definitivat, care să nu mai necesite editări. Dorea ca filmul final să reflecte într-un fel sau altul contribuția sa proprie.

În ciuda neînțelegerilor, Hitchcock a perseverat și a terminat filmul „Rebecca". Fără a fi în mod necesar mulțumit de ceea ce realizase, „Rebecca", născută din conflictul dintre stelele cinematografice britanic și american, a câștigat în 1940 premiul Oscar pentru cel mai bun film. A constituit un debut amețitor la Hollywood pentru Hitchcock, oferindu-i în același timp lui Selznick, care obținuse anterior premiul pentru cel mai bun film cu „Pe aripile vântului", al doilea Oscar.

▲ Familia Hitchcock ia masa în timpul concediului la New York în august 1937. Începând din stânga: Alma, specialistul scenarist Joan Harrison, Alfred Hitchcock, și cea mai mare fiică a sa, Patricia.

▼ Hitchcock (stânga), Joan Fontaine (centru) și Laurence Olivier (dreapta) în timpul filmărilor la debutul hollywoodian al lui Hitchcock, „Rebecca".

Depășirea dificultăților

▲ O scenă tensionată ilustrând o amerizare de urgență din filmul Foreign Correspondent. Se spune că acest film se număra printre preferatele ministrului nazist însărcinat cu propaganda, Joseph Goebbels.

Potrivnicia războiului

După „Rebecca" urmează, în 1940, a doua producție hollywoodiană a lui Hitchcock, „Foreign Correspondent", un film de suspans cu spioni, în Europa începutului celui de-al Doilea Război Mondial. Filmările au avut loc din martie până în mai 1940, dar la acea vreme, naziștii ocupaseră Belgia și Olanda, iar căderea Parisului era iminentă. Filmările au continuat, în paralel cu revizuirea permanentă a scenariului, pentru a reflecta schimbările care se petreceau în Europa măcinată de conflagrație.

După terminarea filmărilor, Hitchcock s-a întors pentru o perioadă în țara sa natală, Anglia. A încercat să-și convingă mama să se mute în America, unde ar fi fost în siguranță, dar aceasta a refuzat să își părăsească patria, insistând să se mute în suburbiile Londrei. După revenirea în America, de dragul reflectării pe marele ecran a negurii războiului care plana peste Londra, Hitchcock a reluat în grabă filmarea ultime scene din „Foreign Correspondent", la 5 iulie. Fiind adaptat din mers evenimentelor, filmul se sfârșea cu scena in care personajul principal descria Americii situația de criză din Europa, dintr-o stație radio londoneză. După numai cinci zile, forțele aeriene germane aveau să bombardeze Londra. Foreign Correspondent a fost un succes, la lansarea acestuia o lună mai târziu.

Al Doilea Război Mondial s-a intensificat odată cu implicarea Americii în 1941, dar atâta timp cât Hitchcock se afla la Hollywood, departe de teatrele de operații, putea să își continue în liniște munca regizorală. Totuși, un eveniment din Anglia i-a umplut sufletul de durere: mama sa a murit în septembrie 1942, iar fratele mai mare s-a stins la rândul său din viață în luna ianuarie a anului următor. Fratele mai mare moștenise afacerea tatălui, cei doi s-au distanțat unul de celălalt din momentul în care Hitchcock a început să-și câștige singur existența. Mai mult, Hitchcock era atât de ocupat cu munca de regizor, încât nu a trebuit niciodată să se confrunte direct cu decesul unui membru al familiei. Nu puține erau vocile din Anglia care îl acuzau pe Hitchcock de abandonarea țării natale pe timp de criză, și pentru indiferența față de tragedia familiei sale. Chiar și Michael Balcon, exponentul industriei cinematografice britanice care l-a înțeles cel mai bine, s-a exprimat critic la adresa lui Hitchcock. Alfred a continuat însă producția filmelor memorabile precum „Îndoiala" („Shadow of a Doubt"), „Suspiciune" („Suspicion") și „Sabotorul" („Saboteur"), în ciuda depresiei în care s-a scufundat în mod inevitabil.

Următorul film al lui Hitchcock, „Barca de salvare" („Lifeboat"), a fost lansat pe piață în 1944. Acesta era un thriller psihologic care prezenta pasagerii unei bărci de salvare care au reușit să părăsească o navă scufundată de un submarin german. În acest film, Hitchcock a introdus un personaj german care avea în mâinile sale soarta pasagerilor bărcii de salvare.

Audiența americană a început să emită critici la adresa acestei povești. Ideea că un marinar nazist (răul suprem) ar putea decide asupra sorții unei bărci

Străzile londoneze, după ce au fost distruse de raidurile aeriene. Ultima scenă din „Foreign Correspondent" ilustra bombardarea Londrei, care avea să se petreacă și în realitate la scurt timp după lansarea peliculei.

▲ O scenă cu pasagerii în derivă pe mare din Barca de salvare. Filmul este unul neconvențional, realizat în spațiul îngust al unei bărci de salvare.

▸ Pictură de fundal de Salvador Dali folosită în „Fascinație", având rolul de a evidenția atmosfera suprarealistă, deși pictura pare puțin exagerată.

de salvare pline cu cetățeni ai unor țări democrate era de nesuportat.

Muncă experimentală

În mijlocul tuturor acestor greutăți, Hitchcock a vizitat încă o dată Anglia. Deși puterile aliate începeau să câștige teren, călătoria în Europa brăzdată de război era totuși periculoasă. La Londra, Hitchcock a fost întâmpinat de Sidney Bernstein, producător de film și vechi prieten care lucrase anterior la Ministerul Justiției. Hitchcock a acceptat să realizeze două scurt-metraje anti-naziste. A mers de asemenea la mormintele rudelor sale, pentru ca în martie 1944 să revină în America.

Imediat după întoarcerea sa în State, Hitchcock a reluat parteneriatul cu Selznick, după o lungă perioadă de repaus. Următorul produs al colaborării acestora l-a constituit neobișnuitul thriller psihologic „Fascinație" („Spellbound"). Avându-i în distribuție pe Ingrid Bergman și pe Gregory Peck, filmul i-a oferit lui Hitchcock șansa de a-și împlini dorința de-o viață de a lucra cu maestrul artei suprarealiste, Salvador Dali. Totuși, structura filmului era excesiv de complicată, iar operei i-a lipsit cadența specifică filmelor lui Hitchcock.

Odată cu sfârșitul războiului a venit pacea, iar Hitchcock s-a confruntat cu o perioadă mai puțin fructuoasă în a doua jumătate a anilor '40. Contractul său cu Selznick a expirat în 1946. Hitchcock se săturase de intervențiile chinuitoare ale lui Selznick de pe platourile de filmare, și, după ce și-a obținut independența față de acesta, Hitchcock a întemeiat compania Transatlantic Pictures. Prima realizare a acesteia a constituit-o primul film color al lui Hitchcock, „Funia" („Rope"), în 1948, pentru ca anul următor să lanseze „Tropicul Capricornului" („Under Capricorn"). Ambele proiecte au produs pierderi, iar Transatlantic Pictures a dat faliment. Chiar și în situația în care cariera lui Hitchcock s-ar fi sfârșit în acest moment, probabil că și-ar fi păstrat reputația de regizor magistral al filmelor de suspans, dar ar fi ratat probabil titlul de „maestru al suspansului". Avea să dobândească această recunoaștere începând cu anii 1950.

▴ Hitchcock colaborează cu pictorul spaniol Salvador Dali.

Versiune diferită

RECLAMA LUI HITCHCOCK LA PRODUSE DE SLĂBIT

Hitchcock s-a confruntat încă de la naştere cu o tendință spre îngrăşare. În singura fotografie rămasă din copilăria sa, chipul lui Hitchcock era deja umflat. De altfel, obezitatea a constituit unul din motivele pentru care Hitchcock a fost scutit de serviciul militar, la vârsta de nouăsprezece ani, în perioada Primului Război Mondial. Hitchcock avea să apară într-o reclamă la un medicament pentru slăbit, evident într-unul din filmele sale.

„Barca de salvare", este un film de suspans care a ilustrat antagonismul dintre persoanele de diferite naționalități și clase sociale, cu filosofii diferite asupra vieții, adunate la bordul unei bărci, cadru restrictiv care a făcut imposibilă apariția supraponderalului Hitchcock în clasicele sale medalioane. Apelând la ideile echipei sale, Alfred a ajuns la următoarea soluție:

Într-un ziar care este citit de pasagerii bărcii apare o reclamă la un medicament pentru slăbit. Hitchcock este modelul pentru pozele „înainte și după" publicate în reclamă. La acel moment, Hitchcock depunea eforturi disperate să slăbească, ajungând de la o sută cincizeci de kilograme la numai o sută. După cum avea să declare mai târziu, a decis să apară în reclama din film pentru a sărbători succesul său în acest demers. Bineînțeles, medicamentul pentru slăbit „Reduco" nu există în realitate, dar se spune că producătorul a fost bombardat cu întrebări referitoare la acesta după lansarea pe piață a filmului.

Hitchcock susține că inițial a intenționat să apară în film în ipostaza cadavrului unei victime înecate, dar a renunțat la idee de teamă să nu se înece în realitate, pentru ca apoi să i se prezinte ideea minunată a reclamei la produsul de slăbit. Scena avea să devină cel mai îndrăgit medalion al lui Hitchcock.

▸ Reclamă în ziar pentru produsul de slăbit "Reduco".

Revenirea maestrului

Prima operă la Hamburg

ÎN TIMPUL PERIOADEI de stagnare cu care se confrunta Hitchcock, el își umplea timpul cu ospețe copioase și băutură. A continuat în acest fel până când a ajuns obez, cauzând îngrijorarea celor din jur. Cu toate acestea, nu era complet delăsător în acest impas, petrecându-și mult timp căutând texte de calitate care puteau fi transformate în scenarii.

În aprilie 1950, Hitchcock a citit romanul de suspans „Străini în tren" („Strangers on a Train") scris de autoarea Patricia Highsmith. Simțind ca aceasta este povestea pe care o căuta, regizorul a cumpărat imediat drepturile asupra versiunii cinematografice. Raymond Chandler, care s-a consacrat ca autor de romane de suspans, a fost solicitat să scrie scenariul, dar se pare că nu a fost deloc încântat de intervențiile permanente ale lui Hitchcock asupra operei sale. În cele din urmă, scenariul a fost finalizat cu ajutorul unor modificări aduse de un alt scenarist. Chandler avea să declare ulterior că în manuscrisul final nu se mai regăsea nicio urmă din concepția sa. Hitchcock, pe de altă parte, susținea că atunci când scriitorii acestui gen colaborează, lucrurile nu vor evalua favorabil ca urmare a conflictelor care apar inevitabil.

Filmul în sine este povestea a doi bărbați care „fac schimb" de scenarii de crimă. Cadența specifică operelor lui Hitchcock, care îți taie respirația, alături de stilul vizual elaborat, au captivat audiențele, aducându-i un mare succes. Regizorul filmului a afirmat că sursa succesului a constituit-o regula sa fundamentală a organizării lucide. Se poate spune că pelicula i-a permis lui Hitchcock să iasă o dată pentru totdeauna din impasul în care se afla. Un alt element i-a adus bucuria în realizarea filmului: deși a avut doar un rol secundar, fiica sa, Patricia, și-a făcut cu această ocazie debutul ca actriță de cinema.

▲ Decorurile din „Fereastra din spate", construite în interiorul unui platou. Hitchcock a făcut dintr-o fereastră cadrul unei drame pline de suspans care îți taie respirația.

▲ Patricia Smith, autoarea romanului „Strangers on a Train", ecranizat de Hitchcock.

Debutul tubului catodic

După revenirea lui Hitchcock, acesta a realizat între 1953 și 1954 o serie de filme care au îmbinat magistral divertismentul și elementele experimentale, precum „Fereastra din spate" („Rear Window"), „Mărturisire" („I Confess") și „Cu C de la crimă" („Dial M for Murder").

▼ Hitchcock și un cameraman pun la punct imaginea sub un carusel care apare în filmul Rear Window.

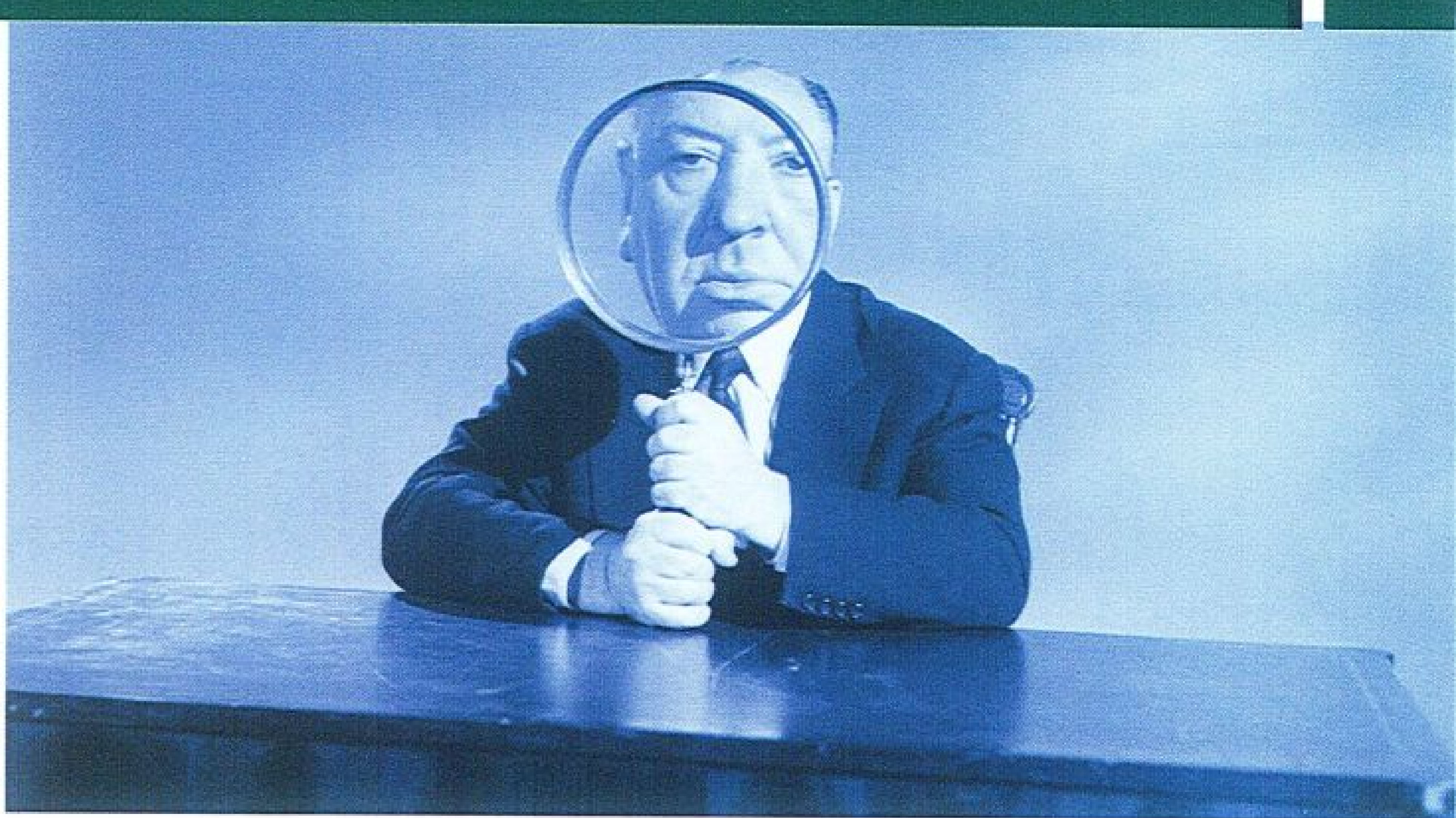

▲ Fiica lui Hitchcock, Patricia, a debutat în film în „Strangers on a Train". A apărut și în alte filme ale tatălui său, fără însă a se bucura de un mare succes în cariera actoricească.

James Stewart, care a jucat rolul unui bărbat care folosește un aparat foto pentru a trage cu ochiul în apartamentele altora, în „Fereastra din spate".

Hitchcock, ca gazdă a emisiunii Alfred Hitchcock Prezintă.

regizor de film, iar faptul că fața lui Hitchcock este cunoscută în întreaga lume se datorează emisiunii sale televizate.

Odată cu debutul din 1955, emisiunea a rulat timp de șapte ani, însumând 262 episoade, douăzeci dintre acestea fiind regizate de Hitchcock însuși. În deceniul de vârf al carierei sale, începând din 1955, Hitchcock a fost activ atât pe micul cât și pe marele ecran.

Poster al filmului „Cu C de la crimă". Neobișnuit pentru producțiile lui Hitchcock, filmul s-a concentrat pe

„Cu C de la crimă" a marcat debutul actriței Grace Kelley în filmele lui Hitchcock. Această frumoasă actriță suedeză pare să fi devenit preferata lui Hitchcock. Pentru a arăta cât mai bine în fața camerei, Kelley a ținut o cură de slăbire, reușind să dea jos optsprezece kilograme.

Acest film s-a filmat atât pe peliculă, cât și într-o versiune tridimensională cu ajutorul unei lentile speciale, care însă nu a putut să ruleze decât într-un număr infim de cinematografe. Hitchcock însuși nu a manifestat un interes deosebit pentru filmele tridimensionale. Insistența studioului de film de a adăuga versiunea 3D s-a datorat panicii care se răspândea în lumea cinematografiei pe măsură ce televiziunea câștiga teren.

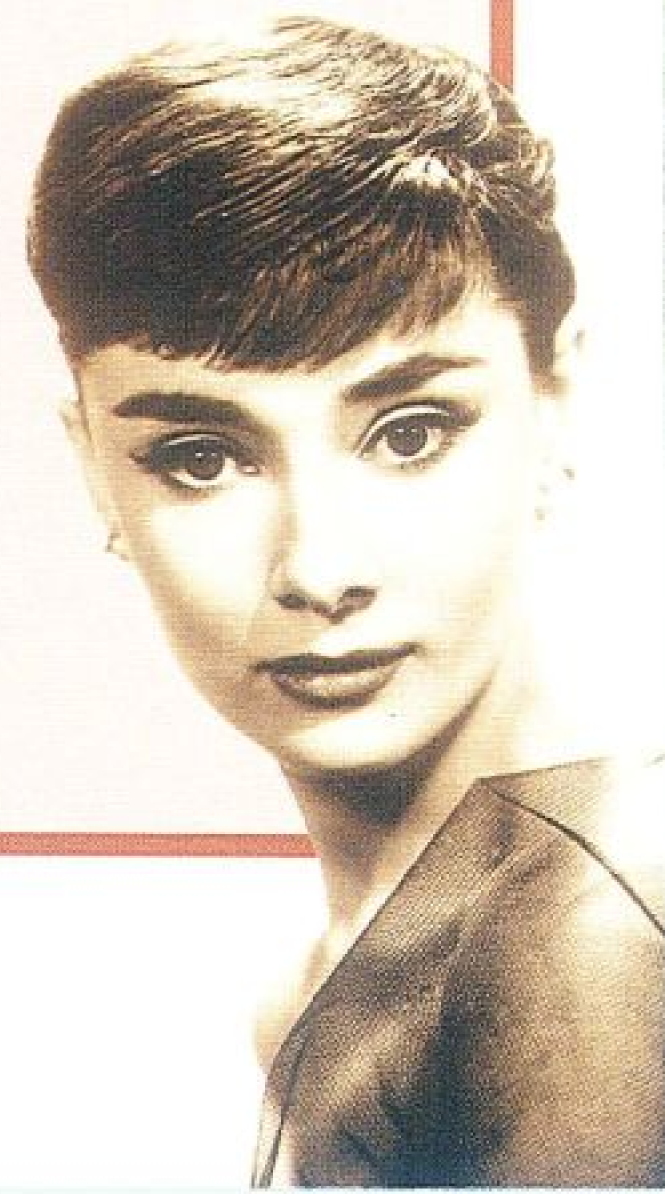
Părerea lui Hitchcock cu privire la filmele tridimensionale era negativă, în schimb a părut deosebit de interesat de televiziune. La acea vreme, programele TV erau inundate de filme de suspans. Prin urmare, directorii de televiziuni au început să îl curteze pe maestrul suspansului, Alfred Hitchcock, să lucreze și pentru micul ecran. Astfel a debutat emisiunea „Alfred Hitchcock prezintă" („Alfred Hitchcock Presents"), cu prevederea ieșită din comun că Hitchcock urma să fie plătit pentru fiecare episod de jumătate de oră. Spre deosebire de medalioanele din film, la televizor, Hitchcock apărea la începutul și la sfârșitul fiecărei emisiuni, ca gazdă. Maniera sa indiferentă, lipsită de expresie, conjugată cu discursurile umoristice pline de ironie i-au adus o mare popularitate, imposibil de obținut doar prin rolul de

Omul-cheie

FILMUL LIPSĂ AL LUI HEPBURN

Audrey Hepburn este o actriță legendară, care însă nu a jucat niciodată într-un film al lui Hitchcock. Aceasta nu se datorează numai faptului că Hitchcock prefera blondele. În realitate, Hitchcock a lucrat la o producție destinată acesteia până la scurt timp înaintea începerii programate a filmărilor, însă o serie de circumstanțe nefericite au dus la abandonarea proiectului.

Filmările la filmul „La nord prin nord-vest" s-au terminat în 1958, producția fiind un mare succes. Hitchcock a plănuit ca următorul film să se bazeze pe un roman scris de un judecător britanic, intitulat „No Bail for the Judge". Este vorba de povestea unui bărbat acuzat de o crimă pe care nu a comis-o, a avocatei care îl salvează, a bărbatului misterios care îi ajută, și a crizelor repetate cu care se confruntă. Exista o scenă în care avocata – interpretată de Audrey Hepburn – este răpită în Hyde Park. În timp ce filma o altă producție, Hepburn și-a aruncat ochii asupra manuscrisului și, de teamă ca scena să nu îi afecteze imaginea inocentă, s-a retras din proiect. Hitchcock, pe de altă parte, considera că scenariul este unul excelent, față de care nu avea nici o plângere. Producția a fost anulată, iar filmul nu a cunoscut niciodată lumina marelui ecran. Lucrurile evoluau pentru Hitchcock din rău în mai rău. Imediat după finalizarea peliculei „La nord prin nord-vest" a apărut și „Povestea unei călugărițe" („The Nun's Story"), având-o în distribuție pe Audrey Hepburn. Acest din urmă film a fost un succes imens, și rularea sa în cinematografe s-a prelungit, amânând lansarea producției lui Hitchcock. Alfred avea să se înfurie nespus la vederea posterelor cu Hepburn împânzind țara. Este inutil să menționăm că lui Hepburn nu i s-a mai oferit niciodată un rol într-un film al lui Hitchcock. Indignarea lui Hitchcock față de Audrey va continua să îi innegureze sufletul o lungă perioadă de timp.

Spiridușul Audrey Hepburn. Imaginea sa inocentă a fost mai importantă decât rolul oferit de Hitchcock.

Sentimente de onoare

Cei trei nemuritori

HITCHCOCK A CONTINUAT să producă activ filme în paralel cu emisiunile de televiziune. „Să prinzi un Hoț" („To Catch a Thief"), realizat în 1955, a beneficiat de prezența încântătoarei actrițe Grace Kelley; „Necazuri cu Harry" („The Trouble with Harry") este un film de suspans cu o tentă comică; „Omul care știa prea multe" („The Man Who Knew Too Much") – o reeditare a filmului din 1934 cu același nume, este un thriller generator de atacuri de cord, pe când filmul din 1956, „Luat drept altul" („The Wrong Man") ilustrează criza personajului principal într-un stil documentar neconvențional. În „Amețeala" („Vertigo"), realizat în 1958, Hitchcock istorisește povestea unui detectiv care își dă demisia din cauza fricii de înălțimi, într-o dramă psihologică plină de suspans.

Aceste opere lansate în a doua jumătate a anilor '50 s-au bucurat de un succes inegal, dar sunt cu toate bine realizate, privite drept rodul celor mai buni ani de regie ai lui Hitchcock. Filmul din 1959, „La nord prin nord-vest", reunește toate elementele pentru care Hitchcock este atât de îndrăgit.

Cary Grant a devenit actorul reprezentativ al operei lui Hitchcock. În „La nord prin nord-vest", personajul său este luat drept spion, iar tema frecventă a lui Hitchcock privind dubiile asupra lucrurilor despre care nu ne amintim nimic constituie subiectul central al acestui film intens. Scena mută în care se trage asupra lui Grant în lanurile nesfârșite de porumb dintr-un avion debordează de tensiune, și

▲ O imagine de la filmările operei reprezentative a lui Hitchcock, „Păsările" („The Birds"). În acest film, Hitchcock i-a cerut actriței principale, Tippi Hedren, să joace intens, considerând păsările ca partener de scenă.

▲ Se trage dintr-un avion asupra lui Cary Grant, în mijlocul unui lan imens de porumb, în cadrul peliculei „La nord prin nord-vest". Scena constituie punctul culminant al filmului.

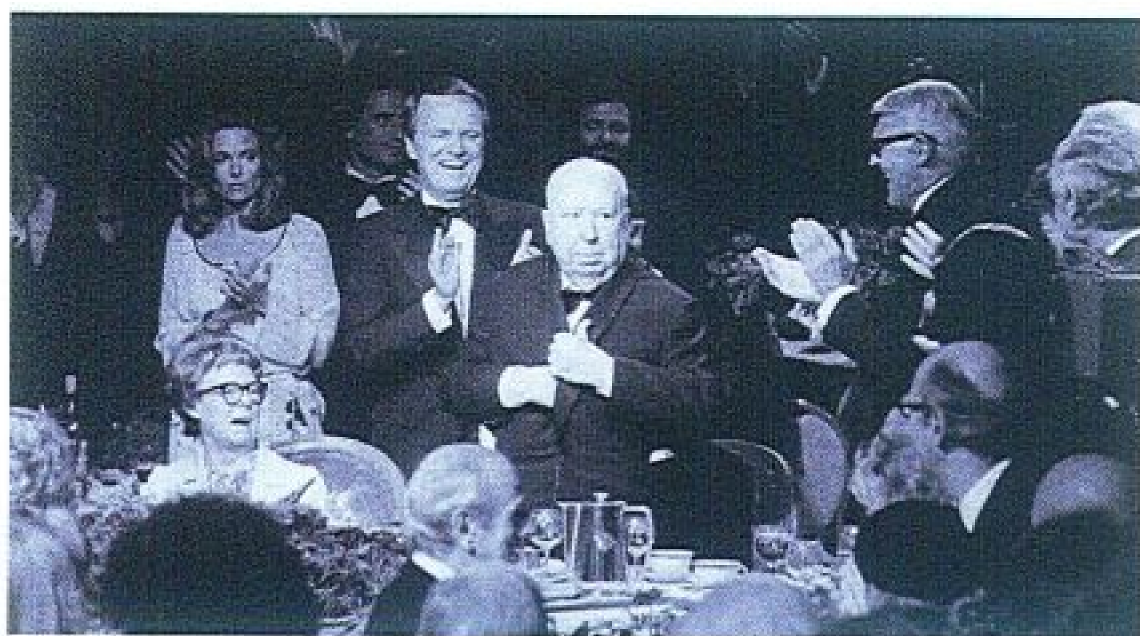
CĂLĂTORII ÎN TIMP

OSCARUL INACCESIBIL

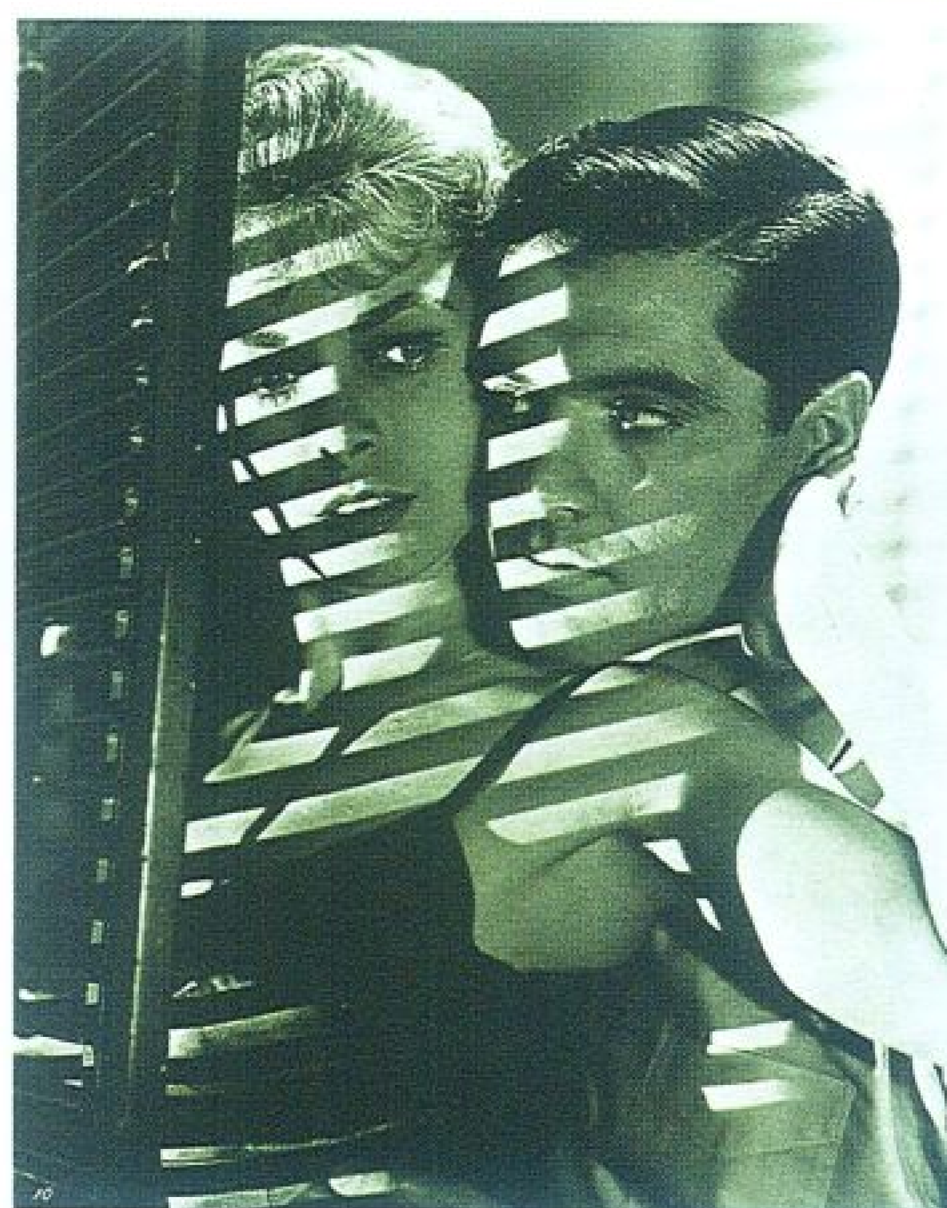
Opera lui Hitchcock nu a câștigat numai admirația fanilor obișnuiți, ci și pe cea a artiștilor avangardiști sau a personalităților din industria cinematografică, fără a primi vreodată un Oscar. Este adevărat că filmul său de debut la Hollywood, „Rebecca", a câștigat Premiul Academiei pentru cel mai bun film în 1940, dar Hitchcock a insistat întotdeauna că această distincție i-a fost decernată producătorului, Selznick. Hitchcock a fost nominalizat pentru cel mai bun regizor de cinci ori, fără însă a câștiga vreodată.

Se spune că este dificil pentru un comediant să joace o viață întreagă numai roluri de comedie. Chiar și actorii care își fac un nume cu roluri de bufoni tind să spere că vor obține și roluri serioase când se vor maturiza. Același lucru este adevărat și în lumea literaturii. Autorii romanelor polițiste sau științifico-fantastice încearcă la un moment dat să scrie literatură pură. Hitchcock nu s-a numărat printre aceștia. A continuat să realizeze filme de suspans fără să privească în dreapta sau în stânga, întreaga sa viață. Hitchcock a speculat că motivul pentru care nu a primit niciodată un Oscar este numărul mare de crime din filmele sale. Desigur, era o glumă, dar pentru mulți conținea un sâmbure de adevăr. Indiferent de cât de celebru a ajuns Hitchcock ca regizor de filme de suspans, nu a încercat niciodată să abordeze teme mai „elevate". Filmele care încearcă să zugrăvească natura umană sau concepții cu privire la societate captează cu ușurință atenția Academiei de film, dar Hitchcock și-a devotat întreaga măiestrie realizării divertismentului la nivel înalt, manipulând temerile și angoasele spectatorilor. Acest lucru era mai important pentru Hitchcock decât să câștige un Oscar. Afirmația conform căreia a ucis prea mulți oameni în filmele sale trebuie să fi fost o glumă la adresa vieții sale de regizor de film.

Anul nominalizării	Filmul	Premii (cele îngroșate au fost câștigate, cele scrise cu font normal indică nominalizările)
1940	Rebecca	**Cel mai bun film**, Cel mai bun regizor, Cel mai bun actor (Laurence Olivier), Cea mai bună actriță (Joan Fontaine)
1941	Suspiciune	**Cea mai bună actriță** (Joan Fontaine)
1944	Barca de salvare	Cel mai bun regizor
1945	Fascinație	Cel mai bun regizor
1954	Fereastra din spate	Cel mai bun regizor
1959	La nord prin nord-vest	Cel mai bun scenariu (Ernest Lehman)
1960	Psycho	Cel mai bun regizor
1967	(întreaga carieră)	**Premiul Memorial Irving G. Thalberg**

▲ Hitchcock la decernarea premiilor Institutului American de Film din 1979. Bărbatul care aplaudă în dreapta este Cary Grant.

▲ Imagistica umbrelor și a luminilor anticipează teama într-o scenă de la începutul thrillerului psihologic „Psycho".

▲ Hitchcock, în timpul filmărilor ultimei sale opere, „Complot de familie". Părerile cu privire la calitatea acestui film sunt împărțite.

este cunoscută drept scena care a marcat culmile măiestriei regizorale a lui Hitchcock.

„Psycho", lansat în anul următor, în 1960, este un thriller psihologic care urmează aceeași linie ca și „Amețeala" și „Fereastra din spate". În cadrul filmului, Hitchcock, în vârstă de șaizeci de ani, va accepta provocarea tehnicilor experimentale de realizare a filmelor, abordând în același timp o poveste care va surprinde publicul.

Aceste lucruri nu au fost făcute spre satisfacția proprie a lui Hitchcock, ci mai degrabă spre deliciul audienței. Din perspectiva industriei de divertisment, se poate spune că filmul a fost un succes fără egal, și a adus cele mai mari profituri, dintre toate operele lui Hitchcock.

Urmarea sa din 1963, „Păsările" („The Birds"), este un film despre panica resimțită față de regnul animal. Filmele care ilustrează astfel de angoase sunt clasificate ca un gen distinct în lumea filmelor de astăzi, iar „Păsările" a fost un pionier în această privință. În cadrul filmului, Hitchcock a adus la cote maxime senzația de teroare, folosind instrumente electronice pentru a produce efecte sonore. Dorința constantă a lui Hitchcock de autodepășire, în slujba spectatorilor, s-a manifestat prin provocarea sa ca regizor de a înfricoșa și de a captiva în același timp.

O distincție tardivă

După finalizarea producției celor trei opere magistrale ale sale, intervalele dintre lansările de noi filme au început să crească. Dacă până atunci producea cel puțin un film pe an, după „Păsările" a început să facă aproximativ cinci filme la doi-trei ani. Aceste filme ale maturității nu vor fi la fel de bine primite ca „La nord prin nord-vest", „Păsările" sau „Psycho", resimțindu-se un declin în calitatea operei maestrului. Paradoxal, i se vor decerna numeroase distincții începând cu finele anilor '60, odată cu acest declin al producției creative. A câștigat premiile franceze Chevalier de la Légion d'Honneur în 1973 și Comandor al Ordinului Artelor și Literelor în 1976. În 1974 i s-a implantat un stimulator cardiac și în anul următor a produs ultima sa operă, „Afacere de familie" („Family Affair"). Din fericire, și aceasta va deveni un mare succes, dar starea sa fizică și mentală era precară. În special consumul de alcool atinsese cote periculoase. Frustrarea față de incapacitatea de a mai lucra l-a condus pe drumul alcoolismului. Totuși, chiar și în acea stare dezolantă, a continuat să accepte noi provocări. A dorit să ecranizeze romanul „Noaptea scurtă" („The Short Night"), povestea unui spion sovietic care evadează din închisoare, lucrând la scenariu începând cu anul 1978. Pe măsură ce manuscrisul căpăta contur, în martie 1979, Hitchcock a primit Premiul pentru Întreaga Carieră de la Institutul de Film American. La petrecerea organizată pentru a sărbători evenimentul au participat și Ingrid Bergman și Francois Truffaut (care nutreau o admirație deosebită pentru opera lui Hitchcock). Totuși, starea de sănătate a lui Hitchcock s-a înrăutățit imediat după aceea, punându-l în imposibilitatea de a mai lucra. Echipa de producție a „Nopții scurte" s-a risipit, iar în mai, birourile lui Hitchcock s-au închis.

Deși starea sa de sănătate se deteriorase în așa măsură încât Hitchcock nu putea fi prezent la ceremonie, distincția finală a venit din țara sa natală, Anglia. În ianuarie 1980, Hitchcock a fost învestit Comandant al Ordinului Imperiului Britanic în grad de Cavaler. Deși nu a putut participa la învestirea organizată în Anglia, pentru a sărbători distincția, apropiații săi din lumea filmului precum Cary Grant au organizat un banchet fastuos. Însă inima lui Hitchcock a început să cedeze într-atât încât nu mai putea susține greutatea propriului corp. La 29 aprilie 1980, marele maestru care a înfățișat groaza și angoasa în operele sale s-a stins din viață în propriul cămin, în pace, înconjurat de cei dragi.

▼ Hitchcock pare pe deplin mulțumit de sine, stând în dreptul producțiilor sale, de la Grădina plăcerii la Complot de familie.

Magia uimitoare a cinematografiei

Marile genii ale industriei britanice de film sunt recrutate frecvent de Hollywood, în încercarea de a descoperi cele mai mari talente ale lumii. Talentele dezvoltate în Europa vor aduce Americii caracterul, abilitățile şi cunoştințele lor. Hitchcock însuşi a inovat tehnicile de reprezentare a fricii şi neliniştii pe marele ecran.

Tehnica luminilor şi a umbrelor

HITCHCOCK ERA RECUNOSCUT ca fiind un regizor înzestrat datorită priorității sale constante de a le oferi spectatorilor ceea ce își doreau. Cu toate acestea, nu a fost un sclav al publicului. Indiferent de tehnicile folosite în prezent pentru a distra audiențele, acestea își au originile în opera lui Hitchcock.

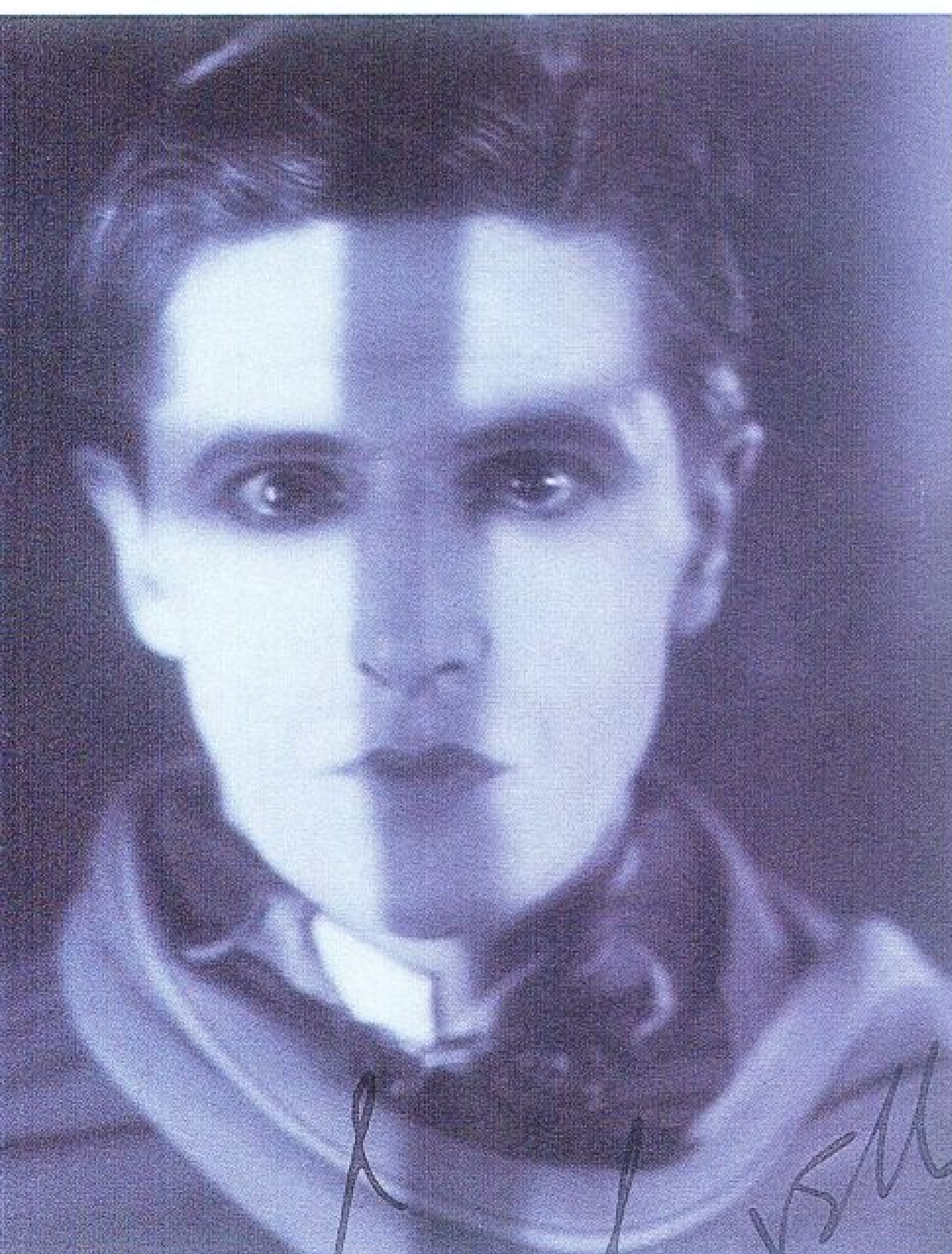
Povestea muncii depuse de Hitchcock ca om de film în Germania în primele etape ale carierei sale este bine-cunoscută. Germania Primului Război Mondial s-a bucurat de regizori precum Fritz Lang, care au activat în producerea de filme expresioniste. Tehnica cinematografică expresionistă valorifica folosirea eficientă luminii și umbrei, tehnică preluată și de Hitchcock, fapt care demonstrează influența covârșitoare a expresionismului german asupra sa. În primele sale filme răsunătoare, lansate în 1927, „The Lodger" și „Downhill", folosirea desăvârșită a luminilor și a umbrelor a fost apreciată de timpuriu. Într-un film din 1941 există o scenă în care unui personaj feminin care suspectează că soțul complotează să o ucidă i se oferă un pahar cu lapte, turnat de soț. Hitchcock a introdus o mică lumină în interiorul paharului, astfel că laptele părea să strălucească, atrăgând atenția publicului asupra paharului, și determinându-l să se întrebe dacă acesta nu este cumva otrăvit.

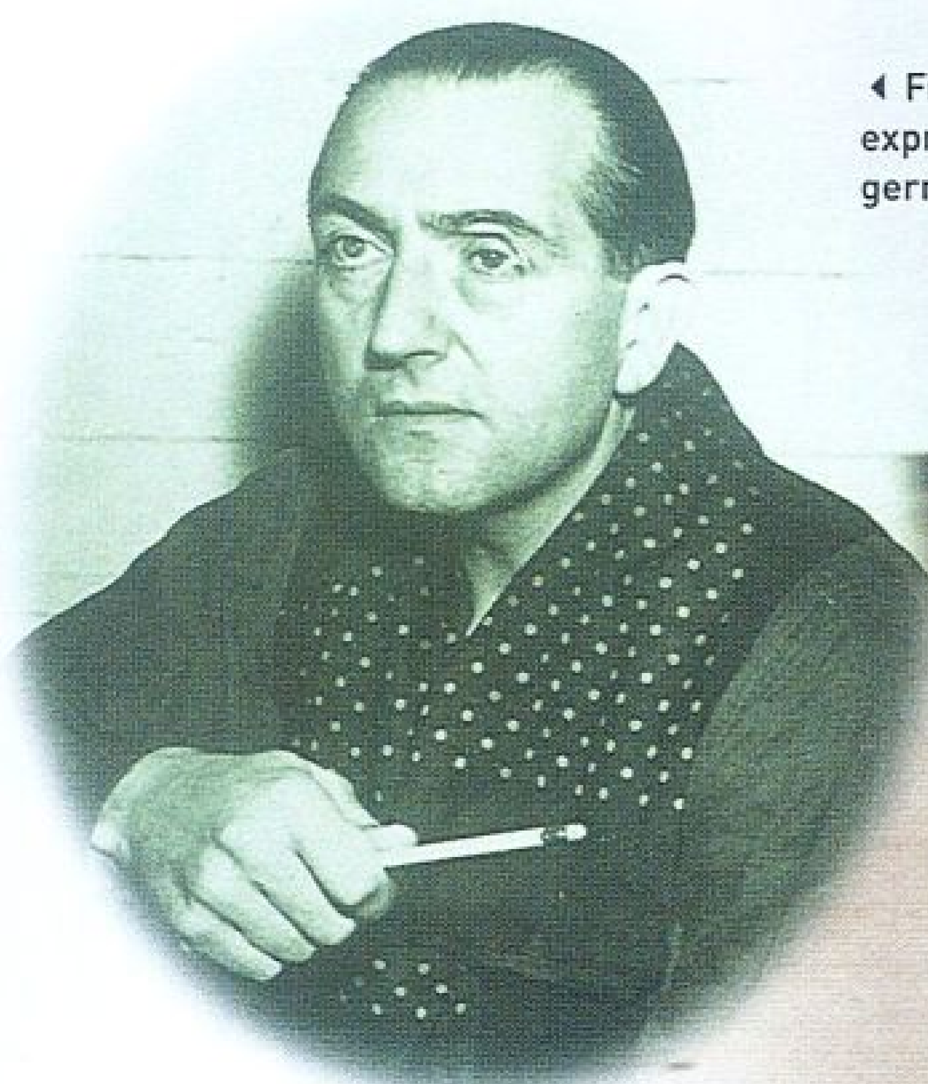
De asemenea, umbra balustradei și a bărbatului care ține în mână paharul în timp ce urcă scările a reușit să sporească și mai mult teama și tensiunea resimțite de public. Aceste efecte vor ajunge să fie cunoscute drept „umbrele lui Hitchcock", constituind tehnica sa specifică de expresie cinematografică.

Perfecțiunea structurii scenariului

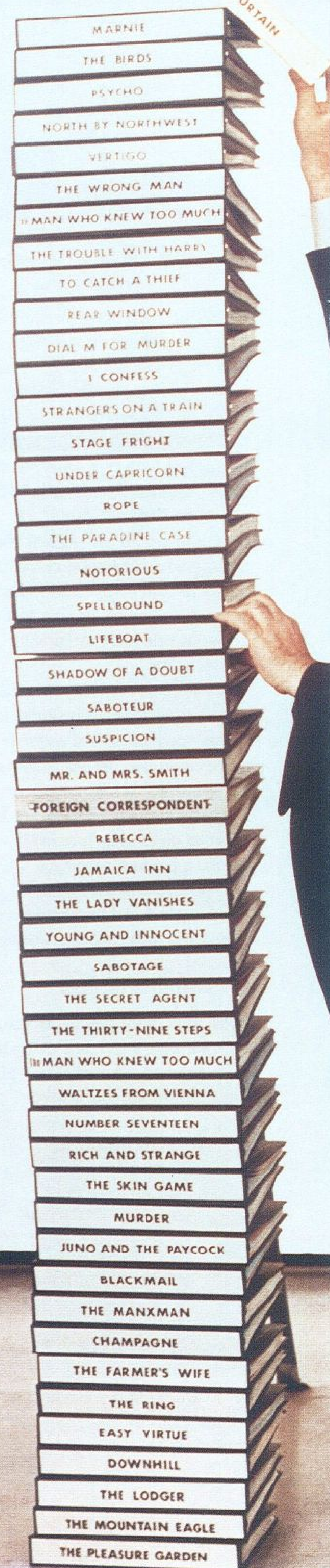
În dezvoltarea povestirilor lui Hitchcock, de cele mai multe ori apare tema „celui acuzat pe nedrept". În una din operele sale reprezentative, „La nord prin nord-vest", un bărbat dintr-un hotel este confundat cu un spion din cauza acțiunilor

▾ Umbra unui crucifix este proiectată pe fața personajului principal din „Chiriașul".

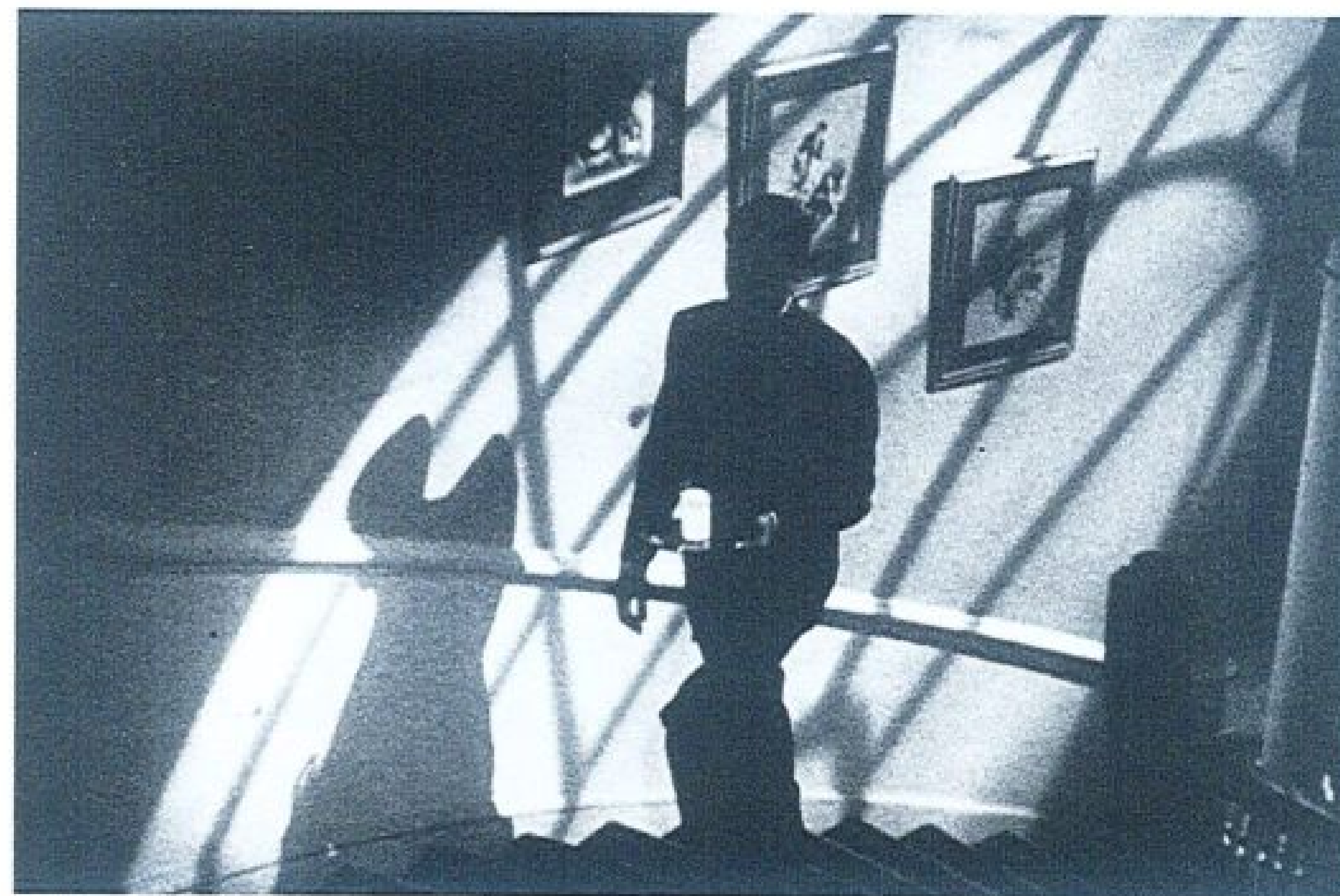

◂ Fritz Lang, maestrul expresionismului german.

Sunt mulțumit dacă publicul în ansamblu beneficiază de o experiență terifiantă.

sale ambigue, fiind prins într-o luptă între agențiile de spionaj. În filmul denumit atât de inspirat „Luat drept altul" („The Wrong Man", 1956), un bărbat care încearcă să strângă suma necesară pentru tratamentul medical al soției este luat drept tâlhar de către recepționera unei companii de asigurări, și pare a fi condamnat să ispășească pedeapsa cu închisoarea pentru o crimă pe care nu a comis-o. Lucrurile nu fac decât să se înrăutățească pentru acesta pe măsură ce povestea evoluează. Tensiunea se acumulează, iar publicul este captivat de situația fără ieșire a bărbatului, și devine tot mai implica în finalul acesteia. Întrebarea asupra modului în care bărbatul va ieși la liman devine punctul central al întregului scenariu.

▲ Actorul Cary Grant ține în mână un pahar cu lapte în timp ce urcă o scară, în filmul „Suspiciune".

Episodul din copilăria lui Hitchcock în care este aruncat într-o celulă de închisoare, fiind traumatizat în asemenea măsură încât va ajunge să urască polițiștii este bine-cunoscut, iar poliția este, în opera sa, o instituție pe care nu te prea poți baza. În mod similar, serviciile secrete nu fac aproape niciodată vreun efort de a ajuta protagoniștii filmelor lui Hitchcock. Acest element deosebește opera lui Hitchcock de celelalte filme de acest gen. Un alt element care apare frecvent în filmele lui Hitchcock este cel reprezentat de bărbatul chipeș și femeia frumoasă care conlucrează pentru a depăși o criză. Eșecurile repetate ale poliției și ale serviciilor secrete de a se alia cu protagoniștii filmelor își are rădăcinile desigur în experiențele terifiante prin care a trecut în copilărie, care însă i-au permis să realizeze filme în care personajele principale reușesc să iasă din criză în alte moduri decât prin simpla colaborare cu autorități precum poliția.

Teama ca element de recuzită

Deși filmele lui Hitchcock nu fac excepție de la tradiția folosirii cuțitelor și a pistoalelor ca arme în filmele de suspans, acesta s-a folosit și de elemente de recuzită unice. Exemplele cele mai reprezentative le constituie ochelarii și cătușele.

În „Suspiciunea", eroina principală, Lina (Joan Fontaine) apare în scenă citind o carte despre psihologia copilului în timp ce călătorea cu trenul.

◄ O fotografie realizată în 1966 în cinstea celor cincizeci de filme ale lui Hitchcock și a celor patru decenii petrecute ca regizor. Scenariul celei mai noi opere, „Cortina sfâșiată" („Torn Curtain"), este așezat deasupra scenariilor celorlalte filme realizate de acesta.

▼ Personajul interpretat de Cary Grant (centru) este luat drept spion în „La nord prin nord-vest".

În tren se urcă un bărbat arătos, fermecător, pe nume Johnnie (Cary Grant). Johnnie nu se pricepe la administrarea finanțelor, dar cu toate acestea, Lina se îndrăgostește de el. În acest răstimp, Lina cea rece și lipsită de romantism își scoate ochelarii și se transformă brusc într-o femeie captivantă. Așa cum o arată acest exemplu tipic, Hitchcock obișnuia să folosească ochelarii pentru a indica natura rece și lipsită de emotivitate a personajelor, ca simbol al pasiunilor și plăcerilor lor ascunse.

Cătușele sunt un element care apare frecvent în filmele de suspans, dar mai degrabă în scenele cu infractori arestați decât așa cum avea să o facă Hitchcock, pentru a simboliza suferința constrângerii și bucuria eliberării. Cătușele vor juca un rol important în capodopera sa timpurie, „Chiriașul", fiind folosite de asemenea cu succes în „Sabotorul". Cu cât erau mai dure constrângerile aplicate personajului, cu atât mai mare era speranța publicului ca acesta să fie în cele din urmă eliberat.

Ingrid Bergman, îmbrăcată într-o ținută provocatoare, în „Fascinație".

Protagonistul fugar încătușat din Sabotorul (Robert Cummings).

Această particularitate în folosirea cătușelor și a ochelarilor a fost percepută de unii ca un semn al interesului lui Hitchcock pentru sadism, masochism și fetișism. Filmele de suspans, prin însăși natura lor, transformă emoțiile inițial neplăcute precum teama în ceva care poate delecta publicul, astfel sado-masochismul și fetișismul devenind componente importante în opera lui Hitchcock.

Animatorul desăvârşit

Principala critică adusă lui Hitchcock este că filmele sale sunt lipsite de mesaj cu privire la societate și la conștiința socială. Deși critica este îndreptățită, ea nu este bine direcționată. Hitchcock nu a intenționat niciodată să facă din filme un mediu prin care să influențeze societatea. Acest fapt a fost evidențiat frecvent de Hitchcock însuși. Pentru Hitchcock, filmele nu sunt o metodă întrebuințată de regizori pentru a își exprim opiniile; ei nu vor decât să distreze și să captiveze publicul. Hitchcock își va menține această opinie întreaga sa viață.

Alfred Hitchcock a avut permanent controlul integral asupra platourilor în timpul filmărilor, și, indiferent de celebritatea actorilor, nu i-a lingușit niciodată, fapt care se pare că i-a atras antipatia multora. „Actorii sunt o turmă", este o vorbă celebră a lui Hitchcock. Mai târziu va adăuga impasibil: „Nu am afirmat niciodată că actorii ar fi o turmă , ci doar că ar trebui să fie tratați ca atare." Pentru a exprima mai bine intenția adevărată din spatele glumei sale, Hitchcock a susținut de asemenea că nu jocul actoricesc sau mesajul filmului emoționează audiența, ci simpla expresie a imagisticii vizuale. Ce dorea să clarifice era faptul că jocul auto-gratulant al actorilor și al regizorilor poate dăuna în ultimă instanță scopului de a captiva publicul. Hitchcock, ca autor, se temea că pretențiile actorilor pe platoul de filmare ar putea constitui obstacole în calea realizării celui mai bun film posibil. Hitchcock a fost un personaj cunoscut ca un singuratic, dar din această afirmație a sa se poate înțelege că izolarea sa se datorează credinței puternice pe care a adus-o cu sine în procesul de realizarea a filmelor de suspans.

BĂRBAȚI CHIPEȘI ȘI BLONDE FRUMOASE
ACTORII CELEBRI CARE AU INSUFLAT VIAȚĂ OPEREI LUI HITCHCOCK

Actori principali și secundari

Cary Grant și James Stewart sunt actorii care au interpretat cel mai frecvent personajele principale în filmele lui Hitchcock. Stewart a fost protagonistul din „Vertigo", „Omul care știa prea multe", „Funia", „Fereastra din spate", în timp ce Grant a jucat în „La nord prin nord-vest", „Notorious", „Suspiciune și Să prinzi un hoț".

Grant era cunoscut pentru aerul său vesel, în timp ce Stewart era un dur, iar Hitchcock susține că a evaluat îndelung diferențele dintre aceștia înainte să îi distribuie în filmele sale. Astfel, l-a ales pe Stewart în rolurile care îi puneau în valoare sinceritatea și sensibilitatea, și pe Grant în rolurile care implicau voie bună și umor. Prin urmare, Grant a jucat în filmele de acțiune ale lui Hitchcock, pe când Stewart în filmele care pun accent pe elementul psihologic.

În celelalte filme ale sale a fost distribuită o adevărată pleiadă de celebrități precum Gregory Peck, Paul Newman și Henry Fonda, în timp ce rolurile secundare aveau să fie atribuite unor actori mai puțin proeminenți. Personajul negativ din „Sabotorul", jucat de Norman Lloyd, a fost adus la viață de un joc actoricesc evaluat drept superior celui demonstrat de actorii principali, Robert Cummings și Priscilla Lane. De asemenea, în „Notorious", personajul jucat de Claude Rains, care i se opune actorului principal, Cary Grant, pentru câștigarea dragostei eroinei interpretate de Ingrid Bergman, îi va aduce atât aplauzele regizorului cât și cele ale publicului, deși întruchipa personajul negativ. Acest tip de răufăcători atenuați au constituit un element important în filmele lui Hitchcock.

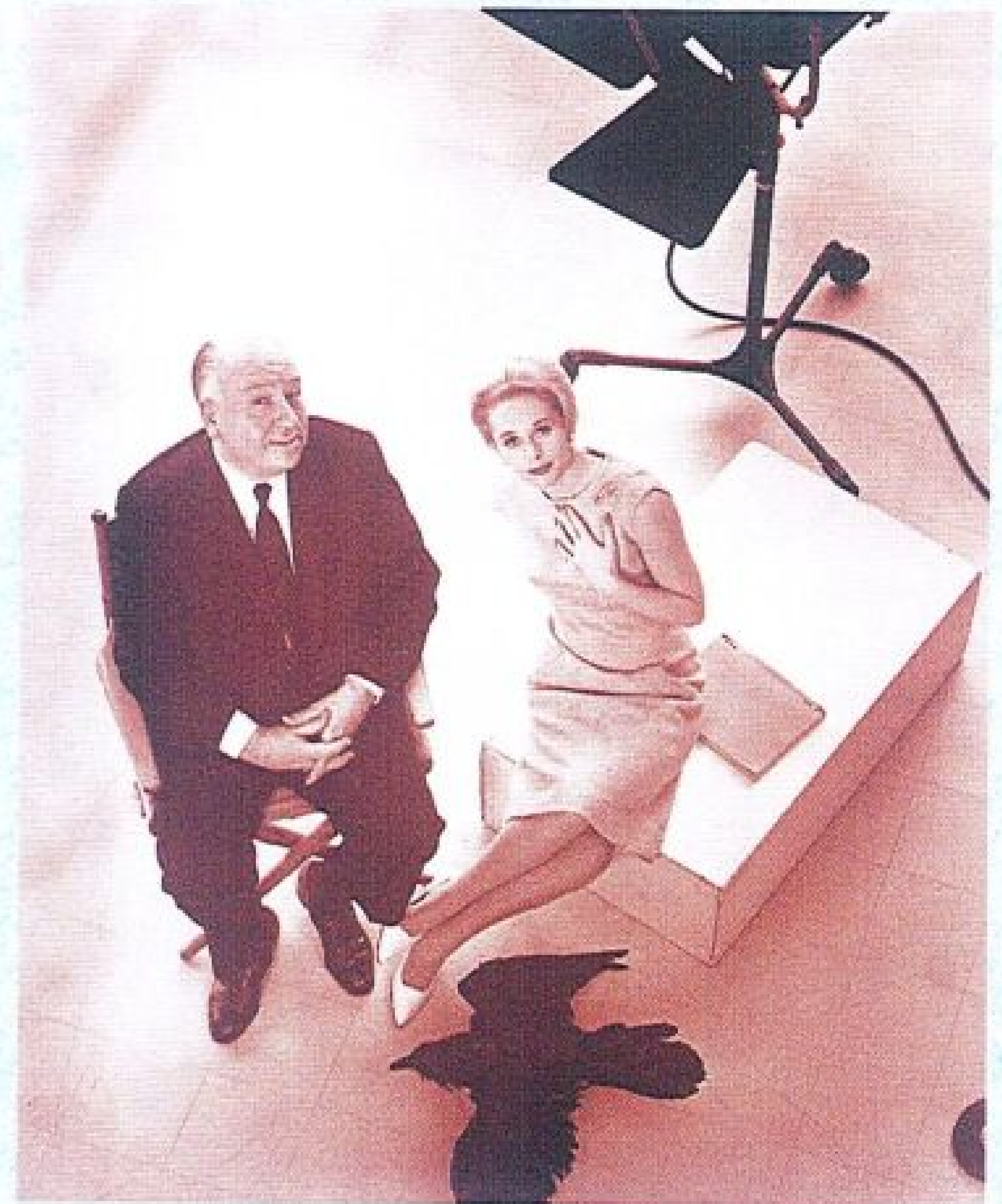

James Stewart (stânga) și Kim Novak (dreapta) joacă împreună în „Amețeala".

Viziunea lui Hitchcock asupra femeilor

Actrițele sunt florile marelui ecran. Hitchcock pare a-și fi urmat propriile gusturi în alegerea actrițelor din filmele sale, și numărul mare de blonde arată că prefera astfel de femei. Actrița blondă Tippi Hedren a fost distribuită în rolul principal din „Păsările" și în următorul film, „Marnie". Hedren nu ieșise în niciun fel în evidență până la acea producție, dar frumoasa blondă a reușit să își însușească rolul. Se spune că Hitchcock avea un anumit aer de sadism în timp ce continua să filmeze duble ale atacurilor păsărilor, folosind animale adevărate. Bătrânul regizor se pare că ar fi pus-o pe Hedren într-o situație dificilă, intervenind în viața ei personală. Deși Hitchcock era cunoscut pentru cumpătare în viața de zi cu zi, în această perioadă părea că vrea să își satisfacă dorințele și în afara platoului. Desigur, încercarea sa nu a fost încununată cu succes.

Mai mult decât oricine altcineva, Ingrid Bergman și Grace Kelly sunt citate ca actrițele reprezentative al filmelor lui Hitchcock. Ambele erau blonde, debordând inteligență și feminitate elegantă. Hitchcock nu a mers pe linia feminismului în filmele sale. De aceea, deși ambele pot fi considerate bombele sexy arhetipale, a preferat să nu recurgă la actrițe precum Brigitte Bardot sau Marilyn Monroe. Hitchcock susținea că orice actriță atât de sexy va ajunge să reprezinte un obstacol în producția unui film de suspans. De asemenea, obișnuia să afirme că, deși actrițele britanice aveau o expresie dură de învățătoare, aveau o îndrăzneală care le permitea să dezbrace un bărbat imediat ce s-ar fi urcat împreună într-un taxi. Cu această afirmație întrucâtva dură, și-a exprimat părerea conform căreia europenele inteligente britanice și nordice dădeau dovadă de mai mult farmec sexual decât pasionatele latine, scoțând la iveală faptul că în vinele acestui Hitchcock aparent rece și distant arde o anumită pasiune, când vine vorba de femeile care îi plăceau. În loc să își reprime aceste pasiuni, asemenea majorității bărbaților, Hitchcock și-a găsit un canal de refulare, exprimându-le direct în filmele pe care le realiza.

Hitchcock și una din actrițele sale blonde preferate, Tippi Hedren.

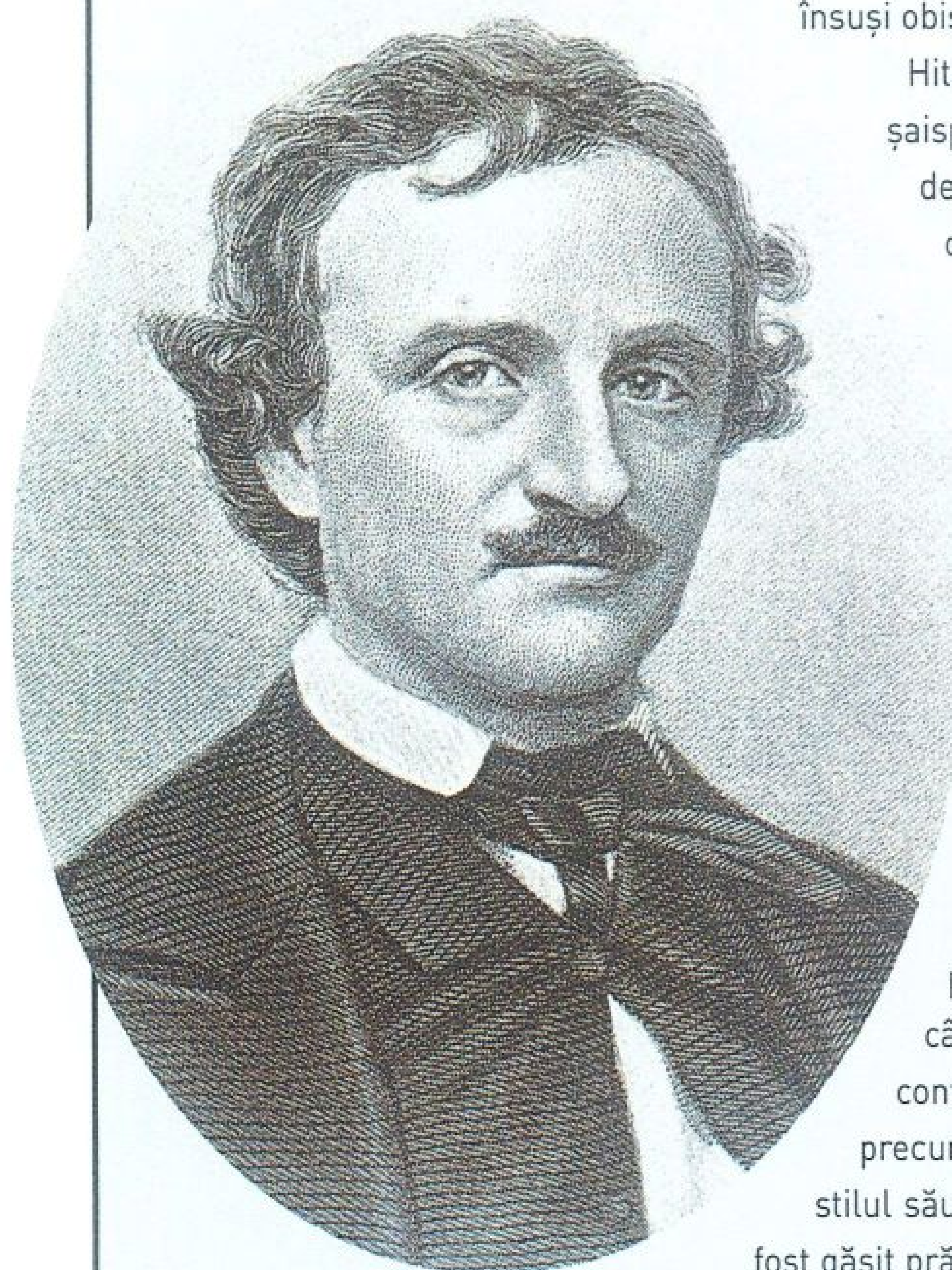
În „Notorious", Cary Grant (centru) se luptă cu actorul din rolul secundar, Claude Rains (dreapta) pentru dragostea lui Ingrid Bergman (stânga).

Oamenii din spatele autorului

Hitchcock a fost un pionier al filmelor de suspans, şi pare să fi realizat acest lucru de unul singur. Cu toate acestea, în jurul lui Hitchcock s-a țesut o mare pânză de relații între oamenii prin intermediul cărora Hitchcock a deprins tehnici, sau cei care i-au recunoscut talentul, sau cei care au fost fermecați de umanitatea sa. Este cunoscut faptul că nu au fost puțini cei care i-au influențat viața.

Un maestru timpuriu al fricii

Edgar Allan Poe (1809-1949)

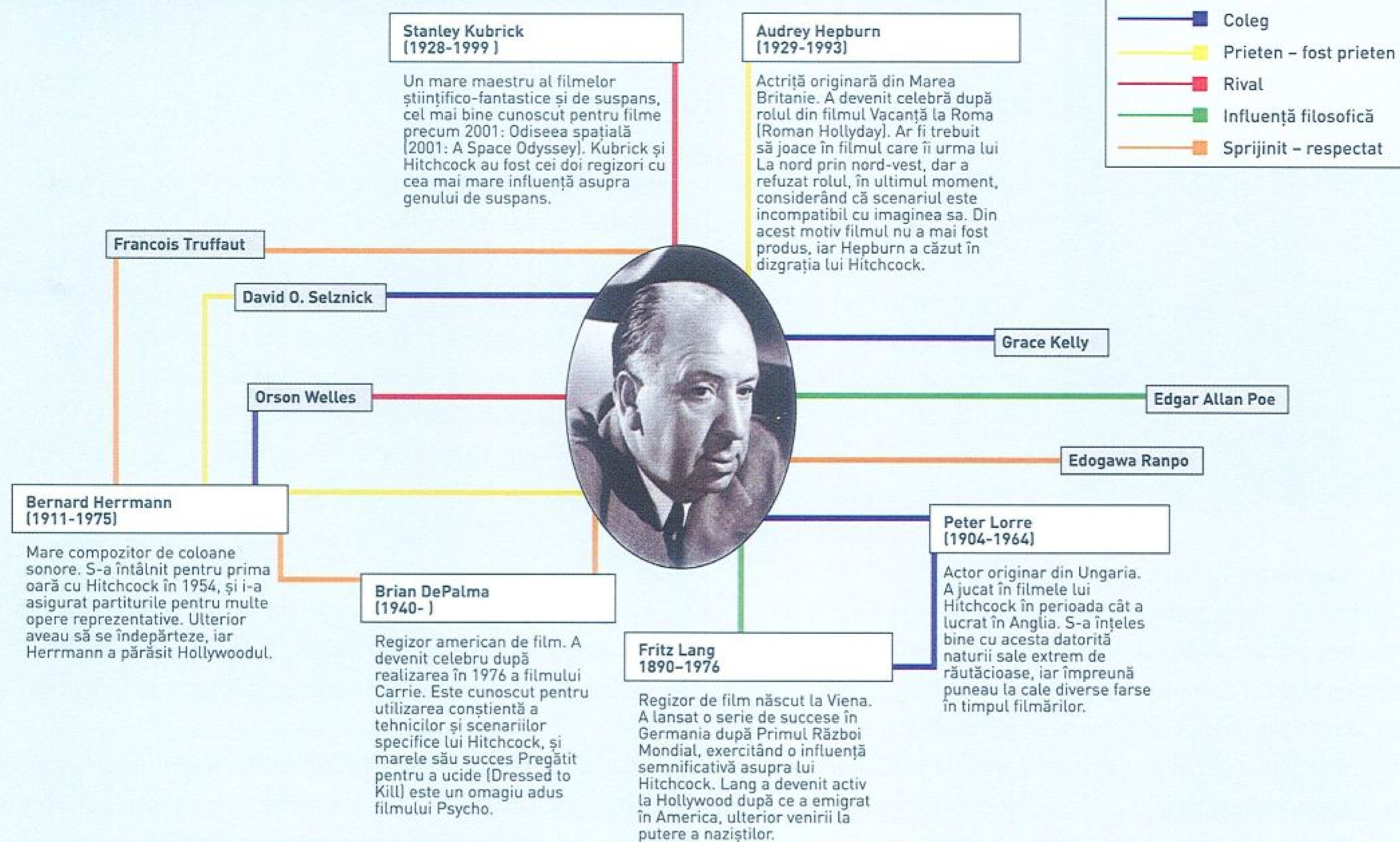

Hitchcock s-a inspirat intens din lumea literaturii, fiind în tinerețe un cititor avid. A fost influențat în mod deosebit de operele pline de suspans ale lui Edgar Allan Poe și ale britanicului G.K. Chesterton. Hitchcock însuși obișnuia să vorbească despre influența lui Poe asupra sa.

Hitchcock a luat contact pentru prima oară de operele lui Poe pe când avea aproximativ șaisprezece ani. Citind biografia acestuia, a empatizat cu viața sa tragică. Hitchcock a fost, de asemenea, captivat de teroarea pe care o inspirau lucrările lui Poe, și nu putea să lase cartea din mână până nu o citea din scoarță în scoarță. Hitchcock a mers până într-acolo încât să afirme că, dacă n-ar fi fost opera lui Poe, n-ar fi devenit niciodată un regizor de filme de suspans. Este evident că Poe a constituit o sursă importantă de inspirație pentru filmografia de suspans a lui Hitchcock.

Edgar Allan Poe s-a născut la Boston, în SUA, în 1809. Și-a petrecut viața agitată scriind multe povestiri și romane de groază, pline de suspans, fiind considerat un pionier al genului. Viața i-a răpit părinții la vârsta de doi ani, fiind adoptat de familia Allan. A preluat numele de familie al tatălui vitreg, Allan, păstrându-l de asemenea și pe cel al tatălui natural, Poe, combinându-le pentru a forma numele sub care avea să fie cunoscut, Edgar Allan Poe. Ca student a început să acumuleze datorii importante din cauza băuturii și a jocurilor de noroc, și, tot în această perioadă a avut o ceartă cu tatăl vitreg, în urma căreia a părăsit căminul. Neputându-se întreține, Poe s-a înrolat în armată. În curând a început să scrie poezii și nuvele. Mai târziu, a cunoscut succesul publicând în diverse reviste, și s-a căsătorit cu verișoara sa, Virginia Eliza Clemm, pe când aceasta avea numai treisprezece ani, fără însă a-și asigura stabilitatea în viață. Și-a continuat activitățile creatoare, plecând de la o editură la alta, și a scris opere reprezentative precum „Pisica Neagră", „Scarabeul de Aur" și „Crimele din Rue Morgue". După decesul soției, stilul său de viață a devenit din ce în ce mai dezordonat. În 1849 a călătorit la Baltimore, unde a fost găsit prăbușit pe jos, delirând. Patru zile mai târziu, s-a stins din viață.

REȚEAUA DE LEGĂTURI PERSONALE

▲ Personalitățile din casetele pe fundal gri sunt prezentate în detaliu în acest capitol.

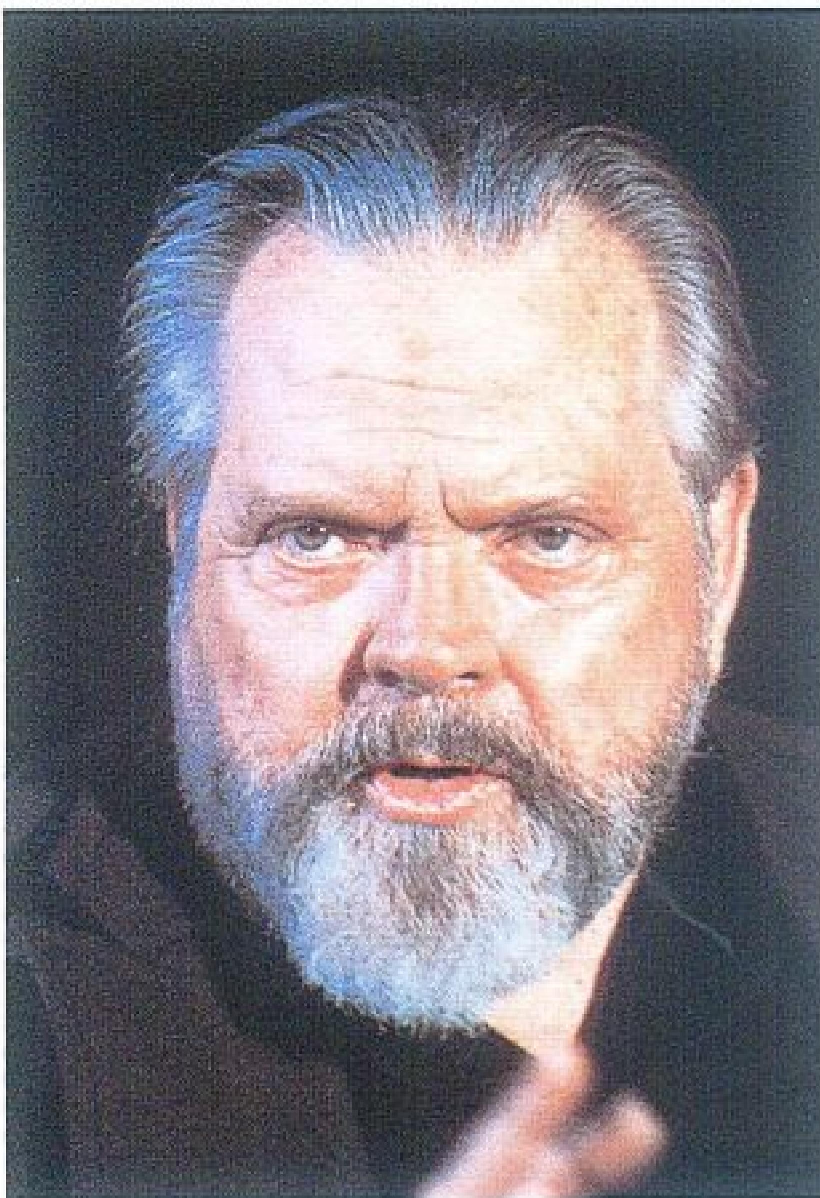
Producătorul care a adus maestrul la Hollywood

David O. Selznick (1902-1965)

David O. Selznick, care l-a invitat pe Hitchcock în America, era fiul și succesorul celebrului producător de la începuturile Hollywood-ului, Louis J. Selznick. A dobândit un nivel considerabil de succes cu opere precum „Motiv de divorț" („Bill of Divorcement") (1932) și „Fiicele doctorului March" („Little Women") (1933), dar și de pe urma unor filme cu monștri precum „King Kong". În 1936, a cumpărat drepturile asupra ecranizării romanului lui Margaret Mitchell, „Pe aripile vântului" („Gone with the Wind"). Și-a dat sufletul în realizarea filmului, care a devenit un succes răsunător, și a dominat Premiile Academiei, câștigând Oscarul la opt categorii, inclusiv pentru cel mai bun film.

De asemenea, urmărea industria cinematografică europeană, în căutare de actori și regizori talentați. Evident, Hitchcock era una dintre țintele eforturilor de recrutare ale lui Selznick. Când Hitchcock a vizitat New York-ul în 1937, a negociat în secret cu Selznick să renunțe la compania sa din Anglia, Selznick convingându-l anul următor pe Hitchcock să semneze un contract de exclusivitate.

Dintre cele trei filme realizate de Hitchcock avându-l ca producător pe Selznick, numai „Rebecca" (1940) avea să se bucure de apreciere. Selznick era celebru pentru spiritul său intruziv pe platourile de filmare. În 1946, în timpul filmărilor la „Duel în soare" („Duel in the Sun"), a aruncat cu o portavoce spre regizorul King Vidor, când acesta din urmă s-a plâns de amestecul lui Selznick în procesul de producție. Cu toate acestea, nu au existat niciodată confruntări deschise între Hitchcock și Selznick. Selznick era un om dificil în timpul turnării filmelor, dar, ulterior, Hitchcock avea să privească în urmă cu drag la această colaborare, deplângând tendința producătorilor de a aduce modificări scenariului și distribuției. Pe măsură ce rolul regizorului pe platou a devenit tot mai diferit de munca din spatele scenei depusă de producători, maniera de lucru a lui Selznick a căzut în dizgrație, îndepărtându-se tot mai mult de actori și regizori. Succesele din tinerețe nu s-au repetat în anii maturității, stingându-se din viață lipsit de glorie în 1965.

Un regizor de filme de suspans care i-a împărtășit viziunea

Orson Welles (1915-1985)

Dacă Hitchcock a fost un pionier al filmelor de suspans, același lucru se poate afirma despre Orson Welles, iar Hitchcock avea speranțe mari pentru activitățile sale regizorale din domeniu.

Welles s-a născut în statul american Wisconsin în 1915. A devenit celebru odată cu dramatizarea radiofonică din 1938 a romanului lui H.G. Wells, „Războiul lumilor" („The War of the Worlds"). Buletinele de știri despre invazia marțienilor s-au dovedit puțin prea realiste, generând panică în rândul ascultătorilor care au crezut că acestea sunt reale. Celebritatea obținută ca urmare a incidentului i-a purtat pașii până la Hollywood. Prima sa operă ca regizor de film, „Cetățeanul Kane" („Citizen Kane"), a fost lansată în 1941 cu mare pompă, dar cel după asemănarea căruia a fost realizat personajul principal, magnatul William Randolph Hearst, s-a opus distribuției acestuia, împiedicând succesul financiar al producției. Deși a fost nominalizat la nouă premii Oscar, l-a câștigat doar pe cel pentru cel mai bun scenariu.

În acea vreme, Welles a fost recomandat de către David Selznick pentru producerea filmului „Sabotorul", regizat de Hitchcock, fapt care nu s-a concretizat din cauza problemelor prin care trecea. Ulterior, filmele lui Welles au continuat să cauzeze nenumărate necazuri, însoțite permanent de complicații asociate costurilor de producție. În lipsa unor proiecte regizorale serioase, s-a mutat în Europa, unde a regizat mai multe filme cărora nu le-a mers bine din cauza dificultăților financiare. A ajuns mai apoi să lucreze în filme pentru a-și asigura finanțarea, sau și-a oferit serviciile de actor vocal; acest tip de muncă i-a acaparat majoritatea timpului în a doua parte a vieții.

În cadrul unei discuții purtate în timpul vizitei sale în Japonia din 1955, Hitchcock a afirmat că Welles i-a fost un bun prieten, susținând că eșecul acestuia se datorează faptului că nu a știut cum să-și clădească propria viață. Hitchcock a deplâns cu această ocazie incapacitatea lui Welles de a da adevărata măsură a talentului său. Welles a ajuns în cele din urmă să își ducă tot restul vieții exact așa cum a descris-o Hitchcock.

Blonda care a furat inima regizorului

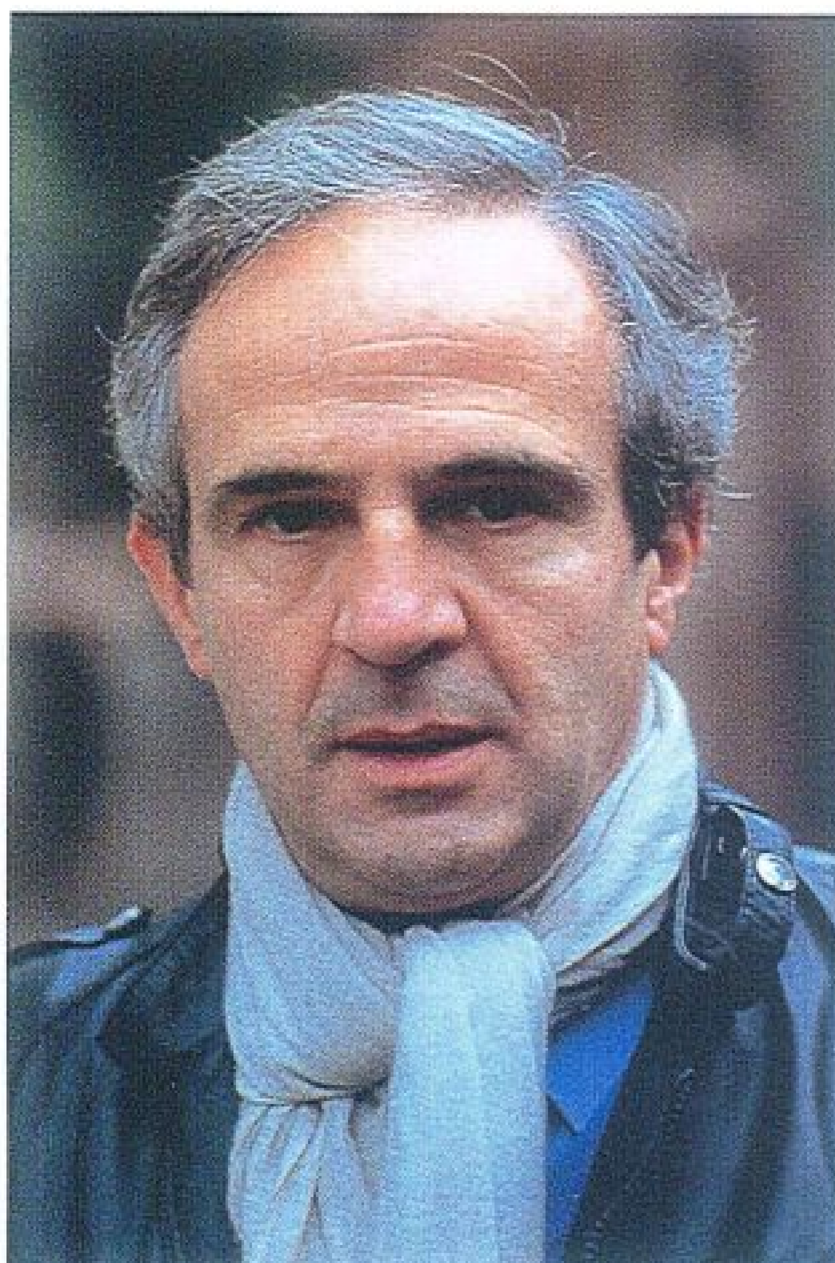
Grace Kelly (1929-1982)

Grace Kelly a fost actrița blondă a cărei frumusețe perfectă i-a câștigat locul printre preferatele lui Alfred Hitchcock. Aceasta s-a născut într-o familie de rang înalt în Philadelphia anului 1929. După ce a absolvit liceul, în ciuda opoziției tatălui, a încercat să-și dezvolte o carieră ca actriță de teatru, dar, la recomandarea agentului său, s-a reorientat către industria filmului. A debutat în filmul „La amiază" („High Noon") din 1952, regizat de David Zinnemann. Talentul de care a dat dovadă, jucând rolul tinerii soții a șerifului, i-a adus aprecierea generală. Ulterior, a devenit o mare stea datorită imaginii sale desăvârșite.

Debutul său în filmele lui Hitchcock a avut loc în 1954, în „Cu C de la crimă". Nu numai că și-a expus frumusețea îngrijită, dar a reușit să exprime pasiunea care mocnea înăuntru, extinzând gama de roluri pe care avea să le abordeze. Hitchcock a distribuit-o mai apoi în „Fereastra din spate" și în „Să prinzi un hoț". Contrastul dintre frumusețea sa glacială și dorințele arzătoare și-au găsit cea mai bună expresie pe marele ecran. Hitchcock, de-a dreptul maniac în preferința sa pentru actrițe blonde, a descris această dualitate ca pe un vulcan activ acoperit de nea. Hitchcock era foarte atașat de actriță și a fost de-a dreptul șocat la aflarea veștii că aceasta a părăsit Hollywood-ul în favoarea căsniciei cu prințul Rainier de Monaco. Mai târziu, Hitchcock va lucra cu actrițe blonde precum Tippi Hedren și Kim Novak, dar niciuna nu a reușit să ocupe golul lăsat în urmă de Grace Kelly.

După ce a devenit prințesă de Monaco, aceasta a încercat să se integreze în familia regală, implicându-se în multe activități culturale în scopul de a promova Monaco-ul. Grace Kelly a murit în mod tragic, într-un accident rutier, în anul 1982.

Port-drapelul mișcării „Nouvelle Vague" („Noul Val")

Francois Truffaut (1932-1984)

Alături de nume celebre precum Jean-Luc Godard și Claude Chabrol, Francois Truffaut a ajuns să fie cunoscut drept unul dintre exponenții mișcării cinematografice revoluționare franceze numite "Nouvelle Vague", sau "noul val francez". S-a născut la Paris în 1932. Și-a început cariera ca și critic de film la vârsta de cincisprezece ani, scriind la diverse reviste. În conservatoarea revistă cinematografică Cahiers du Cinema, a criticat industria franceză de film, ajungând să fie poreclit „groparul" filmului francez. Începând cu 1954 a început să creeze el însuși filme, iar filmul de lung metraj din 1959, „Cele patru sute de lovituri" („Les Quatre Cents Coups") i-a adus premiul pentru cel mai bun regizor la Festivalul de Film de la Cannes. Truffaut era perfect concentrat, ca și regizor. Începând cu anii '60, în țările capitaliste mișcarea „Nouvelle Vague" avea să câștige inimile și să influențeze tinerii, îndemnându-i să se opună stării de fapt. Înclinațiile politice ale lui Truffaut vor evolua la rândul lor. Godard s-a aplecat spre marxism, iar Truffaut va ajunge să deplângă „decadența burgheză" a Festivalului de Film de la Cannes, depunând eforturi în sensul închiderii festivalului în 1968. Cu toate acestea, mișcarea a pierdut treptat teren, trăgând după sine și „Nouvelle Vague". Truffaut va deveni mai puțin implicat în politică, axându-se tot mai mult pe producția cinematografică. Filmul său din 1972, „Noaptea americană" („La Nuit Américaine") i-a adus un premiu Oscar pentru cel mai bun film străin. În 1980, pelicula „Ultimul metrou" („Le Dernier métro") a fost un succes financiar uriaș, consolidând reputația lui Truffaut ca producător de filme se succes. Din nefericire, Truffaut a murit tânăr, fiind răpus de cancer în 1984, la numai cincizeci și doi de ani.

Odată cu implicarea în critica de film, Truffaut a ajuns să admire opera lui Alfred Hitchcock, pe care l-a întâlnit în cursul unui interviu pentru Cahiers du Cinema în 1955. Truffaut a mai avut o ocazie de a-l intervieva pe Hitchcock în 1962, rezultând un dialog de cincizeci de ore. Interviul a stat la baza cărții „Le Cinéma selon Alfred Hitchcock", privită astăzi ca biblia celor care vor să știe totul despre Alfred Hitchcock. Truffaut a fost primul care a recunoscut din inimă talentul lui Hitchcock ca artist.

Un scriitor de romane polițiste

Edogawa Ranpo (1894-1965)

Edgar Allan Poe este renumit pentru influența remarcabilă pe care a exercitat-o asupra lui Alfred Hitchcock, însă el a avut o influență covârșitoare și asupra primilor scriitori de romane polițiste și de groază din Japonia. Unul dintre aceștia, Edogawa Ranpo, chiar a introdus grupul de litere "Poe" în pseudonimul lui. Edogawa Ranpo s-a născut în orașul Nabari, arondat prefecturii Mie, în anul 1894. După absolvirea Universităații Waseda, și-a deschis un anticariat în cartierul Dangozaka din Hongo și și-a început cariera de scriitor. Prin opera sa de debut „Ni-Sen Doka" („Cele două monezi Sen de cupru"), s-a remarcat ca scriitor de romane polițiste, iar lucrări ca „D-zaka no Satsujin Jiken" („Crima de pe dealul D") și „Yane-ura no Sanposha" („Actorul rătăcitor") i-au adus renume în Japonia ca autor de romane polițiste și de groază.

Ranpo a devenit editor la revista lui Alfred Hitchcock, „Alfred Hitchcock's Mystery Magazine", când aceasta a fost lansată în Japonia în anul 1959.

Ranpo a participat de asemenea la două simpozioane organizate în cinstea lui Hitchcock, când acesta a vizitat Japonia. Ulterior, și-a redat în scris impresiile asupra primei vizite într-un eseu intitulat "caracterul horror-erotic al artei lui Hitchcock". În timpul simpozionului, Hitchcock se declarase mai degrabă un producător de filme de suspans, decât un regizor de filme polițiste, ceea ce-l făcea să pară că nu are multe lucruri în comun cu scriitorul de romane polițiste, Ranpo.

Ceea ce aveau cei doi artiști în comun era probabil interesul lor față de înclinațiile sexuale neobișnuite, ca sadismul, fetișismul și masochismul. Este cunoscut faptul că Hitchcock a păastrat întotdeauna aceste elemente sexuale ca teme ascunse pe fundalul psihologic al filmelor sale, dar acestea sunt exprimate mult mai clar în operele lui Edogawa Ranpo. Deși aveau acest element în comun, cei doi nu au purtat niciodată discuții pe marginea acestui subiect.

Ranpo, primul mare scriitor japonez de romane polițiste, a murit în anul 1965 la vârsta de șaptezeci de ani.

Strălucirea nemuritoare a lui Hitchcock

Cele peste cincizeci de pelicule realizate de Hitchcock au zguduit publicul și au stimulat tinerii realizatori de film. Și-a dedicat viața încântării audiențelor și perfecționării expresiei vizuale. Cunoștințele sale enciclopedice în domeniul tehnicilor cinematografice au marcat fiecare dintre filmele sale. Geniul său continuă să își pună amprenta asupra regizorilor de azi.

Recunoaștere din Europa

HITCHCOCK SUSȚINEA CĂ, atunci când spui o poveste, este important să nu te bazezi pe dialog atunci când nu este necesar, ci să încerci să te exprimi cu ajutorul elementelor vizuale. Sublinia importanța studierii filmelor mute. Având în vedere numărul capodoperelor de acest tip pe care le-a realizat, se bucura de legitimitate în recomandările propuse. După ce Hitchcock și-a perfecționat tehnica vizuală, își va pune amprenta asupra regizorilor, indiferent de genul abordat. Influența lui Hitchcock asupra filmelor de suspans, în special, a fost copleșitoare.

Totuși, pe când lucra activ, Hitchcock nu a fost privit cu ochi buni de criticii de film ai vremii.

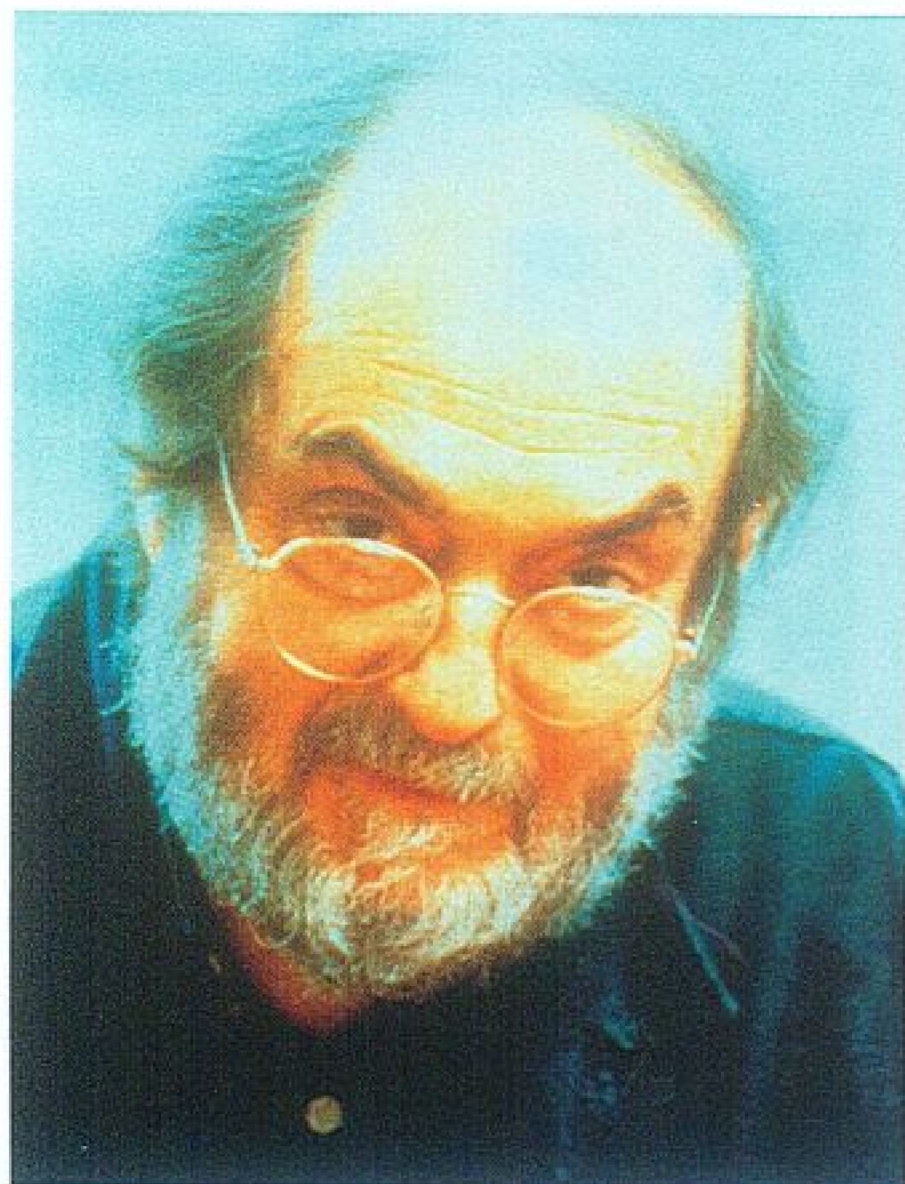
Deși respectat ca artizan al cinematografiei, nu a fost privit niciodată ca un artist. Acest fapt era evident prin prisma eșecului repetat în a câștiga un premiu Oscar pentru cel mai bun regizor.

▸ Hitchcock ține în mână o machetă a chipului său. Hitchcock nu și-a pierdut niciodată simțul umorului, nici în realizarea de filme de suspans.

▴ Truffaut (extrema dreaptă) și Hitchcock (la stânga lui Truffaut), la Festivalul de Film Hitchcock organizat în 1974 la Centrul Lincoln din New York. În centru se află Grace Kelly, devenită între timp prințesă de Monaco.

▲ Asemenea lui Hitchcock, Stanley Kubrick va lăsa posterității multe capodopere ale filmului de suspans.

▲ Se spune despre Steven Spielberg că a privit și studiat producția filmelor lui Hitchcock de pe platourile de filmare.

Primii care i-au recunoscut măiestria nu proveneau de la Hollywood, ci reprezentau mișcarea avangardistă „Nouvelle Vague" („noul val francez") de la sfârșitul anilor '50. Mișcarea s-a născut ca reacție la caracterul comercial al industriei cinematografice. Paradoxal, membrii mișcării precum Francois Truffaut și Claude Chabrol au apreciat sincer filmele deosebit de comerciale ale lui Hitchcock, descoperind în operele sale tehnici vizuale avansate pe care le-au transpus apoi în propriile filme de avangardă. Aceștia au fost primii realizatori profesioniști de film care au analizat și elogiat lucrările lui Hitchcock.

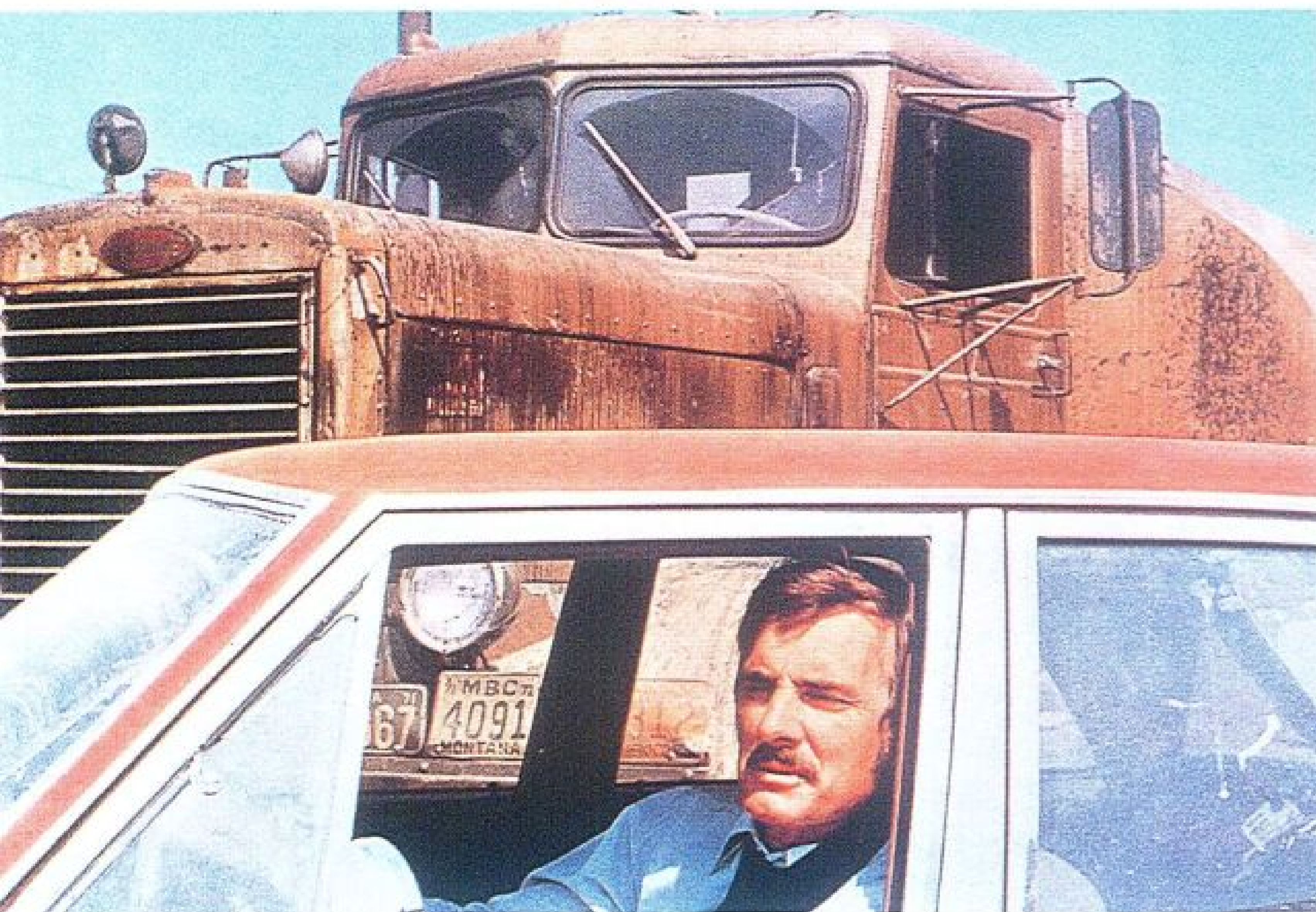
Regizorii care au pășit pe urmele lui Hitchcock în realizarea de filme de suspans i-au inclus pe Orson Welles (a cărui contribuție adusă dezvoltării acestui gen de filme include pelicula din 1947, „Doamna din Shanghai" („The Lady from Shanghai") și pe Stanley Kubrick (celebru în special datorită producției din 1968, „2001: Odiseea spațială" („2001: A Space Odyssey"). Utilizarea luminii și a umbrei denotă influența lui Hitchcock, iar filmele sale vor fi o sursă de inspirație atât din punct de vedere tehnic cât și prin aspectele psihologice abordate.

O scenă de pe Muntele Rushmore, din La nord prin nord-vest. Hitchcock dă în această scenă dovada măiestriei sale în realizarea suspansului.

Arta lui Hitchcock persistă

Steven Spielberg este unul dintre regizorii hollywoodieni care este în continuare influențat de Hitchcock. Înainte să devină celebru, se spune că Spielberg obișnuia să viziteze platourile pe care Hitchcock își filma producțiile. Influența peliculelor lui Hitchcock precum „Păsările" și „Rebecca" este evidentă, prin tema fricii de lucrurile nevăzute, proeminentă în succesele timpurii ale lui Spielberg, cum sunt „Fălci" („Jaws") și „Duelul" („Duel"). Teama de necunoscut, în special, este un element cheie în filmul realizat pentru televiziune „Duelul", film despre care se spune că este moștenitorul esenței filmului hitchcockian.

După ce Spielberg și-a câștigat celebritatea, filmele sale au început să se diversifice tematic, renunțând la filmele de suspans pure. Totuși, în „Raport special" („Minority Report"), realizat în 2002, avându-l în distribuție pe Tom Cruise, Spielberg a revenit la numeroase elemente specifice operei lui Hitchcock, pentru prima oară după mulți ani. În filmul lui Hitchcock „La nord prin nord-vest" există o scenă celebră, eliminată la montaj, în care actorul principal, Cary Grant, vorbește cu directorul unei fabrici de automobile în fața unor linii de asamblare. Se deschide o ușă a unei mașini, din care se rostogolește un cadavru. Spielberg va reface această scenă, pentru a o include în propriul său film, „Raport special".

▲ Filmul legendar de debut al lui Spielberg, „Duelul".

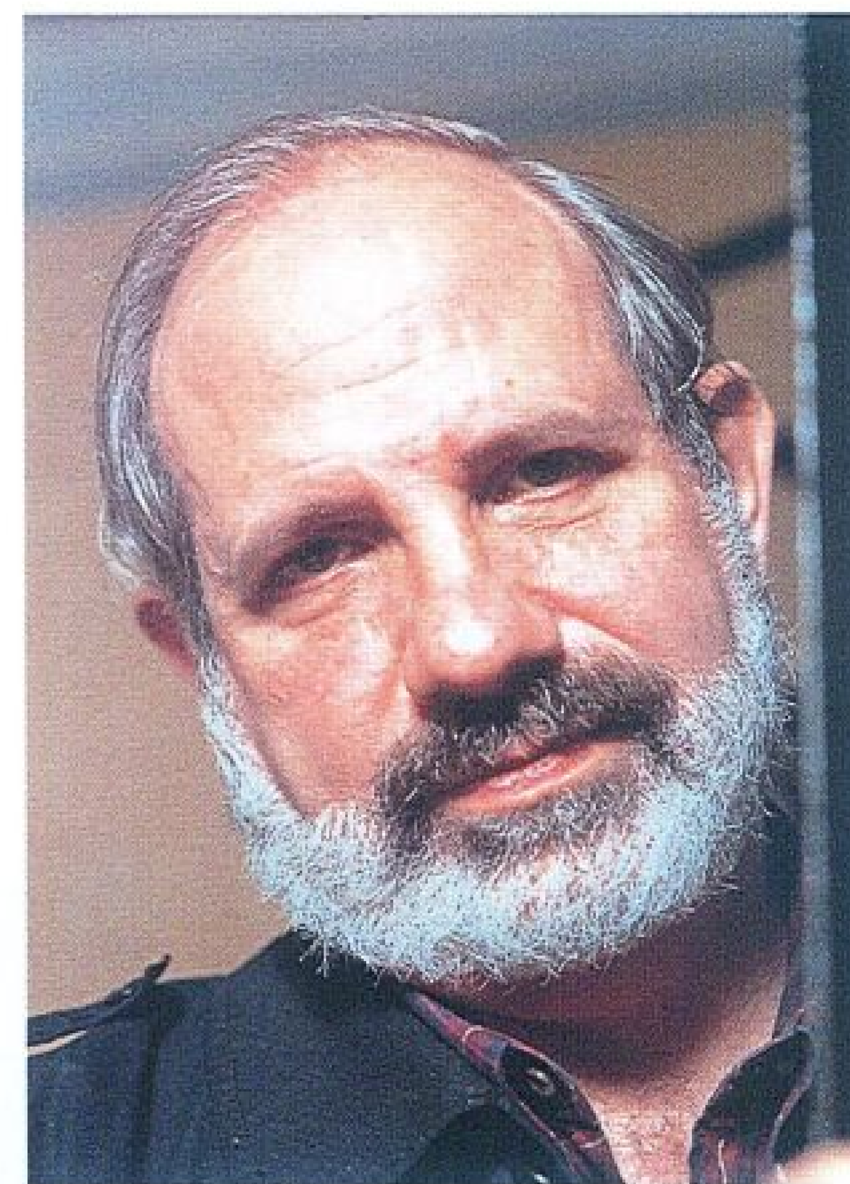
▲ Al doilea hit al lui Spielberg, „Fălci", este o capodoperă demnă de Hitchcock care a făcut publicul să tremure de spaimă din prima până în ultima secundă.

După terminarea producerii filmului, Spielberg a afirmat că acesta le este dedicat precursorilor săi din lumea cinematografiei de suspans americane.

Brian DePalma, celebru pentru filme precum „Misiune imposibilă" („Mission Impossible") din 1987 sau „Incoruptibilii" („The Untouchables") din 1987 (o adaptare a serialului de televiziune cu același nume) este de asemenea un fan pasionat al lui Hitchcock, încorporând intenționat tehnici specifice acestuia în peliculele sale de debut. Filmul „Pregătit să ucidă" („Dressed to Kill") din 1980 reprezintă un omagiu adus lui „Psycho". Faptul că Bernard Herrmann, care semnează coloana sonoră pentru multe dintre filmele lui Hitchcock, a fost cel care a compus muzica din filmele lui DePalma, constituie o dovadă a respectului lui DePalma față de marele regizor.

Admirația regizorului de origine olandeză Paul Verhoeven față de Hitchcock nu e cu nimic mai prejos. Acesta a debutat la Hollywood în 1985, devenind cunoscut pentru filme precum „Robocop" (1987) și „Total Recall" (1990). Acesta a declarat public că filmul său din 1992, „Instinct primar" ("Basic Instinct") a fost influențat de Vertigo al lui Hitchcock. Cu privire la alte filme ale sale, a recunoscut că studiul aprofundat al operei lui Hitchcock l-a influențat fie și la nivel subconștient, chiar și atunci când nu încerca în mod deliberat să calce pe urmele regelui suspansului.

„Misiune imposibilă" a lui Brian DePalma a dat naștere în 2002 unei continuări, „Misiune imposibilă 2„. A fost regizată de John Woo, originar din Hong Kong, care a susținut că în timp ce realiza continuarea avea în minte filmul lui Hitchcock, „Notorious".

▲ Brian DePalma s-a declarat a fi un fan îndârjit al lui Hitchcock din momentul vizionării peliculei Vertigo pe când avea optsprezece ani.

◄ Opera reprezentativă a lui DePalma, Misiune imposibilă. Tom Cruise a fost îndrăgit pentru prestația sa din acest film.

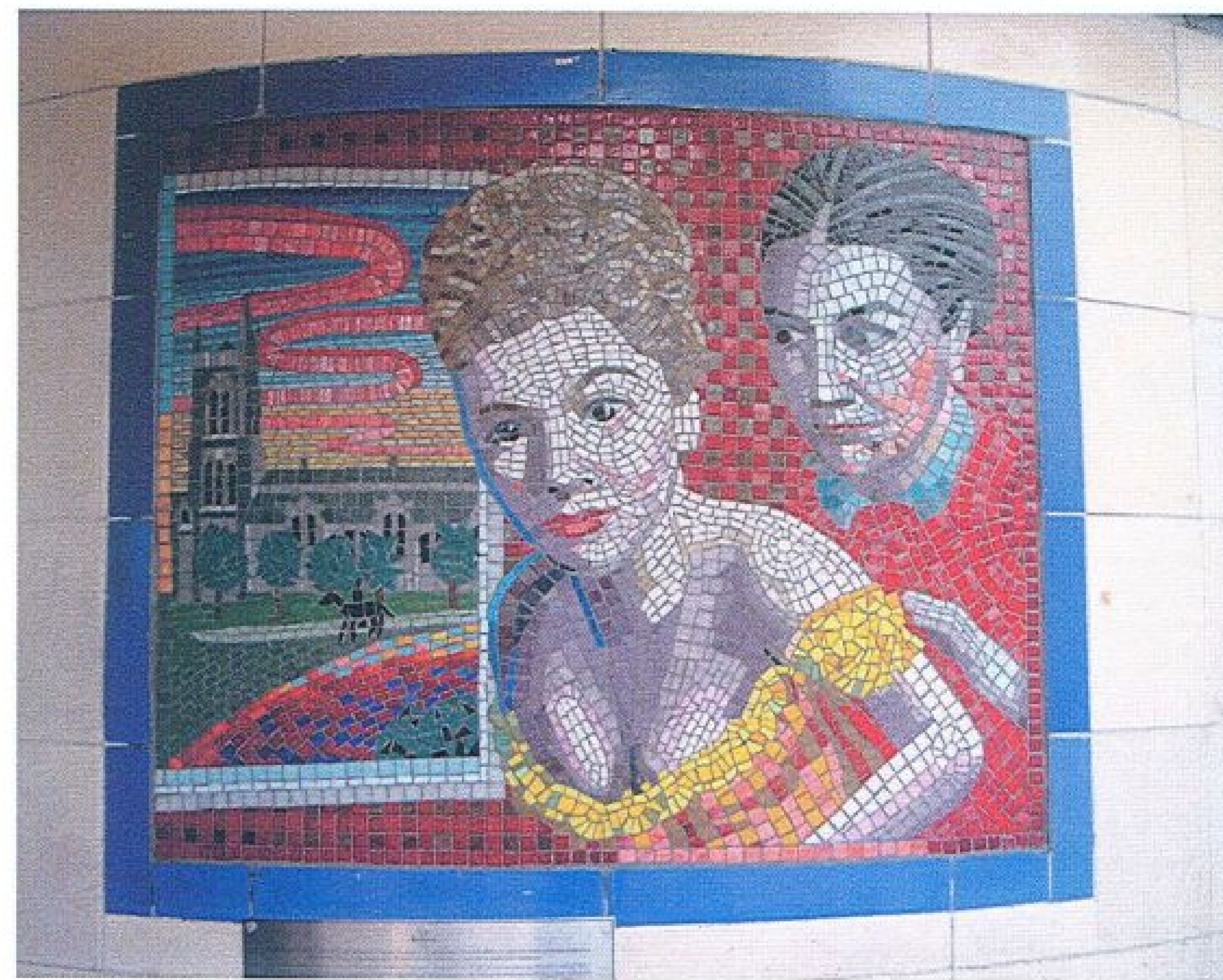
Există nenumărate alte exemple ale influenţei lui Hitchcock asupra thrillerului şi a filmului de suspans. Există dovezi incontestabile că popularitatea lui Hitchcock nu este în scădere nici până în ziua de astăzi.

Institutul American de Film a selectat în 1998 cele mai bune o sută de filme, pentru a comemora treizeci de ani de la înfiinţare şi un secol de producţie cinematografică americană. Din lista de o sută cele mai bune thrilleruri, zece sunt semnate de Hitchcock. În mod evident, niciun alt regizor nu l-a egalat. După Hitchcock, Spielberg se poate lăuda că îi urmează, cu câte şase filme, în timp ce Brian DePalma ocupă locul al treilea, cu cinci selecţii. În primele zece poziţii dintre cele o sută, „Psycho" este câştigătorul, „La nord prin nord-vest" s-a clasat al patrulea, iar „Păsările" al şaptelea. Deşi au trecut aproape trei decenii de la moartea sa, statutul lui Hitchcock în cadrul genului este neschimbat.

Influenţa avangardei

După moartea lui Hitchcock, acesta nu numai că a continuat să influenţeze cinematografia, ci şi multe alte forme de artă modernă. Pentru a comemora centenarul lui Hitchcock în 1999, Muzeul de Artă Modernă din Oxford a vernisat galeria „Notorious": Alfred Hitchcock şi Arta Contemporană". Aici au fost expuse operele unor artişti moderni şi avangardişti influenţaţi de peliculele lui Alfred Hitchcock, alături de imagini din filmele acestuia. Expoziţia s-a bucurat de un real succes şi a făcut turul celor mai importante oraşe din lume. Aşa cum o sugerează folosirea picturilor lui Salvador Dali într-unul din filmele sale, Hitchcock era fascinat de arta modernă. Era de aemenea interesat de psihologia freudiană. Aceste elemente au stârnit atenţia artiştilor moderni faţă de opera lui Hitchcock, pe care au analizat-o şi au folosit-o ca inspiraţie pentru propriile producţii.

Deşi Hitchcock a fost activ mai degrabă ca regizor comercial hollywoodian, decât ca autor avangardist, influenţa sa depăşeşte cu mult industria de divertisment, extinzându-se în lumea artei pure. De aici transpare puterea sa, ca maestru al producţiei de film.

▲ Mozaic inspirat de o scenă din filmul lui Hitchcock „Rebecca" decorează o staţie de metrou din oraşul natal al lui Hitchcock, Leytonstone (Anglia). A fost realizat pentru a comemora centenarul regizorului, fiind finalizat în 2001.

Tom Cruise iese dintr-o maşină pe o linie de asamblare în care se ascunsese, într-o scenă memorabilă din „Raport special". Scena a fost inspirată de una similară, eliminată din „La nord prin nord-vest".

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

HITCHCOCK

ISSN 1791-0765

9 771791 076000 29

DeAGOSTINI